

Setembre 2004

Septiembre 2004

**Conjuntura econòmica de les Illes
Balears**

**Coyuntura económica de las Islas
Baleares**

**Govern
de les Illes Balears**

Els percentatges de variació es refereixen a la diferència entre el període esmentat d'enguany i el mateix període de l'any passat, excepte quan es diu expressament una altra cosa.

n. d. No disponible.

Los porcentajes de variación se refieren a la diferencia entre el período mencionado de este año y el mismo período del año pasado, excepto cuando se dice expresamente otra cosa.

n. d. No disponible.

Fonts i agraïments	Fuentes y agradecimientos
AENA – Aeroport d'Eivissa. AENA – Aeroport de Maó. AENA – Aeroport de Palma. Autoritat Portuària de les Balears (APB), Ministeri de Foment. Banc d'Espanya (BE). Butlletí estadístic, Ministeri de Foment. Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears (COAB). Comissió Europea (CEur) Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya. Compañía Logística de Hidrocarburos (CLH), Palma. Direcció General d'Aviació Civil, Ministeri de Foment. Direcció General de Fons Comunitaris i Finançament Territorial, Ministeri d'Hisenda. Direcció General de Trànsit (DGT), Ministeri d'Interior. Direcció General d'Habitatge, Arquitectura i Urbanisme, Ministeri de Foment. Direcció Provincial de Trànsit (DP Trànsit), Ministeri d'Interior. Direcció Territorial de Comerç a les Illes Balears, Ministeri d'Economia. Eurostat. Estadístiques, Ministeri de Treball i Afers Socials (MTAS). Fons Monetari Internacional (FMI) Frontur: Enquesta a les fronteres, Institut d'Estudis Turístics, Ministeri d'Economia. Gesa-Endesa. CTTIB-Enturib, Conselleria de Turisme. Institut d'Estudis Turístics, Ministeri d'Economia. Institut Social de la Marina a les Illes Balears (ISM), Ministeri de Treball i Afers Socials. Institut Nacional d'Estadística (INE), Ministeri d'Economia. Institut d'Estudis d'Automoció (IEA). Ministeri de Foment (MinFom) Servei Estadístic Nacional de Malta. Servei Estadístic Nacional del Marroc. Institut Nacional d'Estadística de Portugal. Servei Estadístic Nacional de Tunísia, Servei Estadístic Nacional de Turquia. Servei Estadístic Nacional de Xipre. Subdirecció General d'Estudis, Secretaria General Tècnica, Ministeri de Ciència i Tecnologia (MCYT). Agrupación de Fabricantes de Cemento de España (Oficemen). Asociación de Empresas Constructoras de Ámbito Nacional (Seopan). Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB), Conselleria de Treball i Formació. TINSA. Tresoreria Territorial de la Seguretat Social a les Illes Balears (TTSS), Ministeri de Treball i Afers Socials.	AENA – Aeropuerto de Ibiza. AENA – Aeropuerto de Mahón. AENA – Aeropuerto de Palma. Autoridad Portuaria de Baleares (APB), Ministerio de Fomento. Banco de España (BE). Boletín estadístico, Ministerio de Fomento. Colegio Oficial de Arquitectos de Baleares (COAB). Comisión Europea (Ceur) Consejo Superior de Cámaras de Comercio de España. Compañía Logística de Hidrocarburos (CLH), Palma. Dirección General de Aviación Civil, Ministerio de Fomento. Dirección General de Fondos Comunitarios y Financiación Territorial, Ministerio de Hacienda. Dirección General de Tráfico (DGT), Ministerio de Interior. Dirección General de Vivienda, Arquitectura y Urbanismo, Ministerio de Fomento. Dirección Provincial de Tráfico (DP Tráfico), Ministerio de Interior. Dirección Territorial de Comercio en las Islas Baleares, Ministerio de Economía. Eurostat. Estadísticas, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (MTAS). Fondo Monetario Internacional (FMI) Frontur: Encuesta en fronteras, Instituto de Estudios Turísticos, Ministerio de Economía. Gesa-Endesa. CTTIB-Enturib, Consejería de Turismo. Instituto de Estudios Turísticos, Ministerio de Economía. Instituto Social de la Marina en las Islas Baleares (ISM), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Instituto Nacional de Estadística (INE), Ministerio de Economía. Instituto de Estudios de Automoción (IEA). Ministerio de Fomento (MinFom) Servicio Estadístico Nacional de Malta. Servicio Estadístico Nacional de Marruecos. Instituto Nacional de Estadística de Portugal. Servicio Estadístico Nacional de Túnez. Servicio Estadístico Nacional de Turquía. Servicio Estadístico Nacional de Chipre. Subdirección General de Estudios, Secretaria General Técnica, Ministerio de Ciencia y Tecnología (MCYT). Agrupación de Fabricantes de Cemento de España (Oficemen). Asociación de Empresas Constructoras de Ámbito Nacional (Seopan). Servicio de Ocupación de las Islas Baleares (SOIB), Consejería de Trabajo y Formación. TINSA. Tesorería territorial de la Seguridad Social en Baleares (TTSS). Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

Subscripció

Per subscriure-vos de franc al nostre servei d'informació, vos convidam a enviar un missatge per correus electrònic a l'adreça:

informa@dgeconomia.caib.es

Vos notificarem la publicació del nostre butlletí de conjuntura econòmica en versió digital tan aviat com estigui disponible, com també d'altres notícies d'interès.

Subscripción

Para subscribirse gratuitamente a nuestro servicio de información, le invitamos a enviar un mensaje por correo electrónico a la dirección:

informa@dgeconomia.caib.es

Le notificaremos la publicación de nuestro boletín en versión digital tan pronto como esté disponible, así como otras noticias que le puedan resultar de interés.

	Índex	Índice	Pàgina
1.	Internacional	Internacional	2
2.	Unió Europea	Unión Europea	7
3.	Espanya	España	9
4.	Illes Balears	Islas Baleares	12
4.1.	Agricultura, ramaderia i pesca	Agricultura, ganadería y pesca	14
4.2.	Indústria i energia	Industria y energía	17
4.3.	Construcció	Construcción	21
4.4.	Serveis	Servicios	24
	4.4.1. Comerç i banca	Comercio y banca	25
	4.4.2. Transport marítim	Transporte marítimo	26
	4.4.3. Turisme. Passatgers	Turismo. Pasajeros	26
	4.4.4. Turisme. Turistes arribats	Turismo. Turistas llegados	30
	4.4.5. Turisme. Allotjament	Turismo. Alojamiento	34
	4.4.6. Turisme. Comparatiu amb altres destinacions competidores	Turismo.-Comparativa con otros destinos competidores	39
	4.4.7. Turisme. Ingressos i preus	Turismo. Ingresos y precios	41
4.5.	Consum i inversió	Consumo e inversión	44
	4.5.1. Consum	Consumo	44
	4.5.2. Inversió	Inversión	47
	4.5.3. Crèdit i estalvi	Crédito y ahorro	49
4.6.	Preus	Precios	50
4.7.	Ocupació	Empleo	53
4.8.	Costs laborals	Costes laborales	55

1. Internacional Internacional

Indicadors internacionals i de la Unió Europea en el quart trimestre de 2002 i de 2003

Indicadores internacionales y de la Unión Europea en el cuarto trimestre de 2002 y de 2003

		PIB ^x		Taxa d'atur		Inflació ^x			
				Tasa de paro		Inflación ^x			
		2T2003	2T2004	Jun.2003	Jun.2004	Jun.2003	Jun.2004		
Estats Units	USA	2,4	4,8	6,3	5,6	2,1	3,3	USA	Estados Unidos
Japó	NP	2,2	...	5,3	4,6	-0,4	-	NP	Japón
Unió Europea	UE	0,4	2,2	8,1	8,1	1,8	2,2	UE	Unión Europea
Regne Unit	UK	2,1	3,7	5,0	...	1,1	1,6	UK	Reino Unido
Zona euro	Z€	0,1	2,0	8,9	9,0	1,9	2,4	Z€	Zona euro
Alemanya ^a	D	-0,3	1,5	9,7	9,8	0,9	1,9	D	Alemania ^a
França	F	-0,1	...	9,5	9,6	1,9	2,7	F	Francia
Itàlia	I	0,2	1,1	8,6	...	2,9	2,4	I	Italia
Espanya	E	2,3	...	11,3	11,1	2,8	3,5	E	España

Fonts: Eurostat i Banc d'Espanya

^x. Taxa interanual

a. Taxa d'atur harmonitzada amb la UE

b. Taxa de variació del període sobre el mateix període anterior

Fuentes: Eurostat y Banco de España

^x. Tasa interanual

a. Tasa de paro armonizada con la UE

b. Tasa de variación del período sobre el mismo período del año anterior

Previsions per als anys 2004 i 2005

Previsiones para los años 2004 i 2005

		PIB		Taxa d'atur		Inflació			
		2004	2005	2004	2005	2004	2005		
Estats Units	US	4,6	3,9	5,5	5,4	1,2	0,9	US	Estados Unidos
Japó	JP	3,4	1,9	4,9	4,9	-0,4	-0,2	JP	Japón
Unió Europea	UE15	2,0	2,4	8,3	8,1	1,8	1,7	UE15	Unión Europea
Dinamarca	DK	1,8	2,6	6,0	5,6	1,5	1,8	DK	Dinamarca
Regne Unit	UK	3,5	2,5	4,9	4,9	1,6	1,9	UK	Reino Unido
Suècia	S	2,5	2,7	4,8	4,5	1,2	1,6	S	Suecia
Zona euro	Z€	1,7	2,3	9,1	8,9	1,8	1,6	Z€	Zona euro
Alemanya	D	1,6	1,9	10,2	10,0	1,3	1,1	D	Alemania
Àustria	A	1,4	2,4	4,4	4,1	1,4	1,3	A	Austria
Bèlgica	BE	1,8	2,4	8,3	8,2	1,5	1,6	BE	Bélgica
Espanya	ES	2,8	3,3	10,8	10,1	2,4	2,3	ES	España
Finlàndia	FI	2,9	2,5	8,8	8,5	0,4	1,5	FI	Finlandia
França	FR	1,8	2,4	9,4	9,1	1,9	1,5	FR	Francia
Holanda	NL	1,0	2,0	5,3	5,6	1,4	0,7	NL	Holanda
Irlanda	IE	3,6	4,7	5,0	4,9	2,1	2,3	IE	Irlanda
Itàlia	IT	1,2	2,0	8,4	8,2	2,2	1,9	IT	Italia
Portugal	PT	0,8	2,7	7,1	6,8	2,0	2,2	PT	Portugal
Nous membres de la UE ¹	UE25							UE25	Nuevos miembros de la UE ¹
Polònia	PL	4,6	4,8	19,6	19,3	2,3	3,0	PL	Polonia
República Txeca	CZ	2,9	3,4	8,2	8,2	2,8	2,8	CZ	República Checa
Hongria	HU	3,2	3,4	5,7	5,6	6,9	4,6	HU	Hungría
Noruega	N	2,5	2,0	4,6	4,5			N	Noruega
Rússia	R	6,0	5,3					R	Rusia
Suïssa	CH	-0,4	1,4	4,2	3,8			CH	Suiza

Fonts: Comissió Europea i Fons Monetari Internacional

¹ Estònia, Letònia, Lituània, Polònia, República Txeca, Eslovàquia, Eslovènia, Hongria, Xipre i Malta.

Fuentes: Comisión Europea y Fondo Monetario Internacional

¹ Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, República Checa, Eslovaquia, Eslovenia, Hungría, Chipre y Malta.

L'activitat econòmica mundial deixa enrere les clares tendències de creixement que es varen assolir en el primer trimestre. Algunes de les grans potències, com són els Estats Units i el Japó, han de revisar a la baixa les seves taxes de creixement.

La resta d'economies asiàtiques continuen amb alts nivells de creixement econòmic. D'altra banda, l'economia europea també segueix amb el mateix ritme de creixement que el registrat en el primer trimestre. La recuperació econòmica mundial es veu afectada durant el primer semestre de 2004 per l'escalada del preu del petroli, ja que s'ha arribat a màxims històrics a l'estiu. Alguns analistes comparen aquest fet amb les crisis energètiques dels anys setanta; però, examinant la situació, s'observa que les condicions no són les mateixes, gràcies a la major diversificació energètica actual i que, mesurat en preus constants, el barril hauria d'arribar als 100 dòlars.

• Estats Units

En el segon trimestre l'economia nord-americana creix un 4,8% interanual, dues desenes menys que en els tres mesos anteriors, amb la qual cosa canvia la tendència de creixement experimentada des de fa un any.

La previsió de creixement anual per a 2004 segons el Fons Monetari Internacional encara està en el 4,6%, i supera en més d'un punt l'estimació de creixement de 2003.

La caiguda de les exportacions des de setembre de 2000 i l'augment de les importacions originen un augment del dèficit comercial que aombra les perspectives de creixement econòmic. La menor paritat del dòlar enfront de l'euro no va ser suficient perquè les exportacions creïessin per sobre de les importacions.

L'índex de confiança de consumidors creix fins al juliol, però a l'agost va canviar de tendència a causa de la deterioració de la situació econòmica.

La desacceleració de la productivitat als Estats Units durant el segon trimestre s'explica tant per un alentiment, per part de la producció, com de les hores treballades.

A pesar de la lleugera reducció de la taxa d'atur al juliol, la creació d'ocupació disminueix durant quatre mesos seguits, la qual cosa es posa en dubte la seva recuperació econòmica.

La variació interanual dels preus de consum, que a inicis d'any se situava prop de l'1,8%, arriba el juny al 3,3%, a causa principalment de l'alça en el preu del petroli. En el mes de juliol la taxa es manté.

La actividad económica mundial deja atrás las claras tendencias de crecimiento que se alcanzaron en el primer trimestre. Algunas de las grandes potencias, como son Estados Unidos y Japón, tienen que revisar a la baja sus tasas de crecimiento.

El resto de economías asiáticas continúan con altos niveles de crecimiento económico. Por su parte, la economía europea también sigue con el mismo ritmo de crecimiento que el registrado en el primer trimestre.

La recuperación económica mundial se ve afectada durante el primer semestre de 2004 por la escalada del precio del petróleo, alcanzándose máximos históricos en el verano. Algunos analistas comparan este hecho con las crisis energéticas de los años setenta; pero, examinando la situación, se observa que las condiciones no son las mismas, merced a la mayor diversificación energética actual y a que, medido en precios constantes, el barril debería alcanzar los 100 dólares.

• Estados Unidos

En el segundo trimestre la economía estadounidense crece un 4,8% interanual, dos décimas menos que en los tres meses anteriores, con lo que cambia la tendencia de crecimiento experimentada desde hace un año.

La previsión de crecimiento anual para 2004 según el Fondo Monetario Internacional sigue estando en el 4,6%, superando en más de un punto a la estimación de crecimiento de 2003.

La caída de las exportaciones desde septiembre de 2000 y el aumento de las importaciones originan un aumento del déficit comercial que ensombrece las perspectivas de crecimiento económico. La menor paridad del dólar frente al euro no fue suficiente para que las exportaciones crecieran por encima de las importaciones.

El índice de confianza de consumidores crece hasta julio, pero en agosto cambió de tendencia debido al deterioro de la situación económica.

La desaceleración de la productividad en Estados Unidos durante el segundo trimestre se explica tanto por una ralentización tanto por parte de la producción como de las horas trabajadas.

A pesar de la ligera reducción de la tasa de paro en julio, la creación de empleo disminuye durante cuatro meses seguidos, con lo que se pone en duda su recuperación económica.

La variación interanual de los precios de consumo que a inicios de año se situaba cerca del 1,8%, alcanza en junio el 3,3%, a causa principalmente del alza en el precio del petróleo. En el mes de julio la tasa se mantiene.

La Reserva Federal augmenta el tipus d'interès, després de més de tres anys de reduccions, amb la finalitat de controlar les tensions inflacionistes.

- Japó

A pesar d'haver duit a terme revisions a l'alça del creixement nipó del primer trimestre, en el segon trimestre s'ha alentit el creixement. Així ho reflecteixen els principals indicadors econòmics del segon trimestre, com reflecteix també un PIB del 4,4% interanual, amb una caiguda de tres desenes respecte al primer trimestre.

Per part de la demanda, la reducció de les vendes al detall contrasta amb el creixement de la renda personal i de la despesa de les llars al maig.

La balança comercial va seguir amb el superàvit del primer trimestre gràcies al creixement de les exportacions, que es basen en els enviaments a altres països asiàtics, principalment la Xina. D'altra banda, les importacions també varen registrar variacions positives a causa de l'encariment del petroli.

Per part de l'oferta, la producció industrial del juny va disminuir i va trencar el lleu creixement dels darrers mesos.

La taxa d'atur que va començar l'any arribant al 5,0% sembla que s'ha anat estabilitzant fins arribar al 4,6% durant els primers mesos d'estiu.

L'índex de preus al consum, a pesar del dinamisme econòmic i de l'augment dels preus energètics, encara és negatiu, tot i que una mica superior al registrat en 2003 (-0,5% al maig 2004).

- Divises i petroli

L'euro continua amb l'apreciació respecte al dòlar del primer trimestre, que no afavoreix la balança comercial dels Estats Units però que tampoc no ha provocat grans variacions en les exportacions de la zona euro.

Del gener ençà, l'euro manté el seu valor enfront de la lliura.

El preu del petroli mesurat en dòlars puja un 20% entre gener i juliol. Però aquest increment queda suavitzat quan es mesura el preu en euros, gràcies a la fortalesa de la divisa europea.

La Reserva Federal aumenta el tipo de interés, después de más de tres años de reducciones, con el fin de controlar las tensiones inflacionistas.

- Japón

A pesar de haber realizado revisiones al alza del crecimiento nipón del primer trimestre, en el segundo trimestre se ha ralentizado el crecimiento. Así lo reflejan los principales indicadores económicos del segundo trimestre, como refleja también un PIB del 4,4% interanual, con una caída de 3 décimas respecto al primer trimestre.

Por parte de la demanda, la reducción de las ventas al por menor contrasta con el crecimiento de la renta personal y del gasto de los hogares en mayo.

La balanza comercial siguió con el superávit del primer trimestre gracias al crecimiento de las exportaciones apoyándose en los envíos a otros países asiáticos, principalmente China. Por otra parte, las importaciones también registraron variaciones positivas debido al encarecimiento del petróleo.

Por parte de la oferta, la producción industrial de junio disminuyó rompiendo el leve crecimiento de los últimos meses.

La tasa de paro que comenzó el año alcanzando el 5,0%, parece ser que se ha ido estabilizando hasta alcanzar el 4,6% durante los primeros meses de verano.

El índice de precios al consumo, a pesar del dinamismo económico y del aumento de los precios energéticos, continúa siendo negativo, aunque algo superior al registrado en 2003 (-0,5% en mayo 2004).

- Divisas y petróleo

El euro continúa con la apreciación respecto al dólar del primer trimestre, que no favorece a la balanza comercial de los Estados Unidos pero que tampoco ha provocado grandes variaciones en las exportaciones de la zona euro.

En lo que va de año, el euro mantiene su valor frente a la libra.

El precio del petróleo medido en dólares sube un 20% entre enero y julio. Pero dicho incremento queda suavizado cuando se mide el precio en euros, gracias a la fortaleza de la divisa europea.

Entre els motius de l'augment en el preu del cru, cal esmentar els següents: pel costat de l'oferta, la poca elasticitat per a incrementar la producció a curt termini, el baix nivell de reserves, els problemes de seguretat a Aràbia Saudita i l'Iraq, la incertesa sobre el futur de la petroliera russa Yukos, i la inestabilitat política a Veneçuela. Pel costat de la demanda es registren forts increments en l'activitat industrial de la Xina i l'Índia.

Entre los motivos del aumento en el precio del crudo, cabe mencionar los siguientes: por el lado de la oferta: la poca elasticidad para incrementar la producción a corto plazo; el bajo nivel de reservas, los problemas de seguridad en Arabia Saudí e Irak, la incertidumbre sobre el futuro de la petrolera rusa Yukos, y la inestabilidad política en Venezuela. Por el lado de la demanda se registran fuertes incrementos en la actividad industrial de China y la India.

Divises - tipus de canvi mitjà mensual per ecu/euro

Des de la segona fase de la Unió Monetària Europea.

Escala invertida. Valors mostrats per al gener de cada any i el darrer mes de la sèrie.

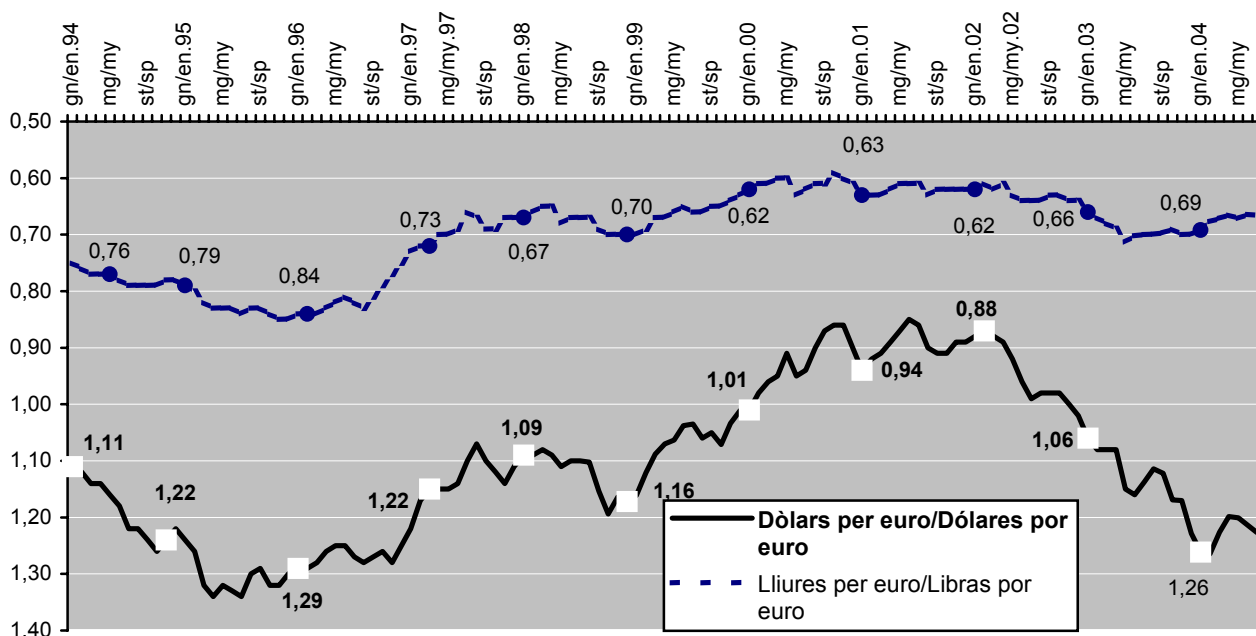
Font: Banc d'Espanya

Divisas – tipo de cambio medio mensual por ecu/euro

Desde la segunda fase de la Unión Monetaria Europea.

Escala invertida. Valores fijados para enero de cada año y el último mes de la serie.

Fuente: Banco de España

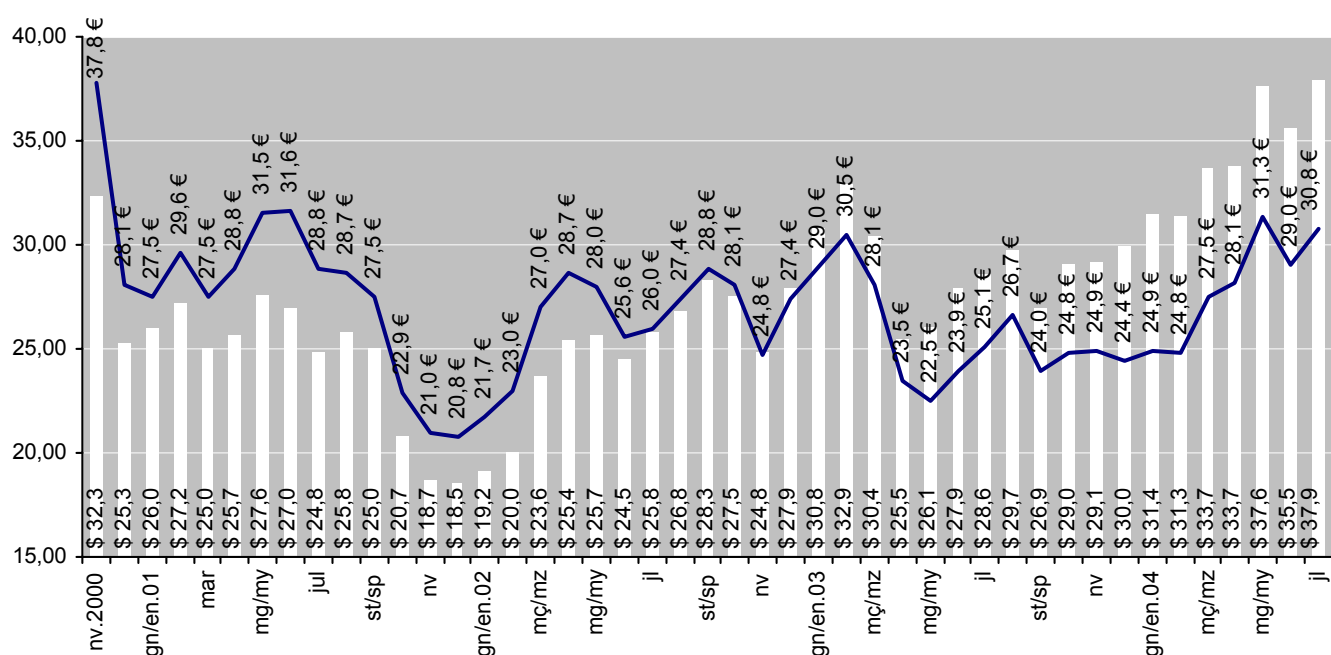
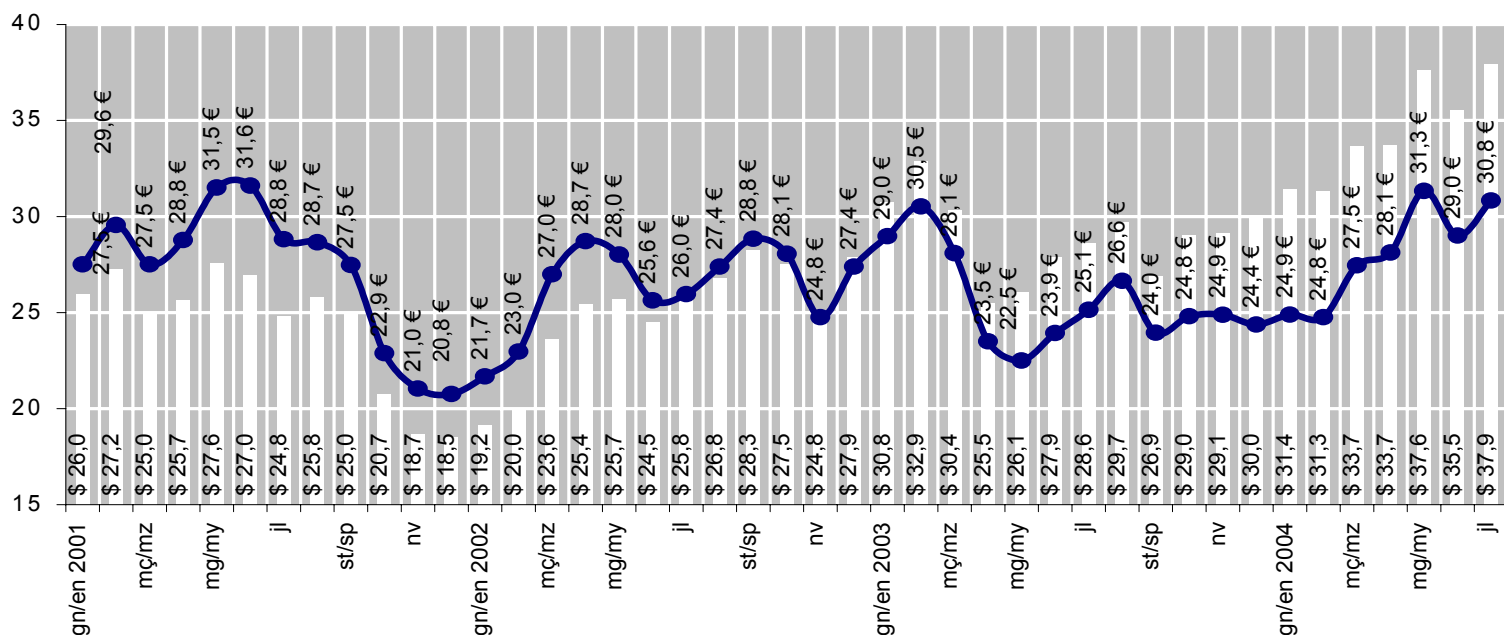

**Preu del cru (petroli) per barril en dòlars i euros,
mitjana simple dels preus de: Dated Brent, West Texas
Intermediate, i Dubai Fateh**

Font: Banc d'Espanya, FMI i elaboració pròpia

**Precio del crudo (petróleo) por barril en dólares y
euros, media simple de los precios de: Dated Brent,
West Texas Intermediate, y Dubai Fateh**

Fuente: Banco de España, FMI y elaboración propia

2. Unió Europea

- Regne Unit

El Regne Unit continua el procés expansiu. En el segon trimestre, creix un 3,7% interanual, després de registrar un 3,4% en el primer trimestre, amb el qual torna a situar-se, per sobre dels increments en la zona euro.

Persisteix el bon comportament de la demanda interna com un dels principals factors de creixement.

La taxa d'atur harmonitzada es manté estable en el 4,7%, i roman en nivells mínims històrics.

La taxa d'inflació arriba al màxim anual al juny (1,6%). Tot i quedar per sota de l'objectiu de "prop del 2%" establert pel banc d'Anglaterra, aquest decideix la segona pujada del tipus d'interès en set mesos, amb l'objecte d'alentir l'increment del consum de les llars i per tant l'endeutament de les famílies, que s'ha basat en la revaloració dels habitatges.

- Zona euro

L'economia de la zona euro arriba durant el segon trimestre a una taxa de creixement del 2%, i supera les expectatives, després d'un 1,3% durant el primer. Es confirma així la recuperació iniciada fa ja gairebé un any.

Aquest creixement és possible gràcies a la recuperació de l'economia mundial, que facilita un increment de les exportacions, mentre continua l'apatia en la demanda domèstica.

En el mercat laboral els indicadors d'atur i d'ocupació tot just mostren canvis respecte al trimestre anterior. El primer d'ells es va situar en una taxa del 9,0%, mentre que de gener a març era una desena inferior.

La inflació en la zona euro creix al juny un 2,4% interanual, el màxim des de març de 2003, conseqüència de l'escalada dels preus del petroli, a pesar que l'apreciació de l'euro respecte al dòlar fa que els seus efectes no fossin tan acusats.

- Alemanya

El producte interior brut alemany va augmentar un 1,5% interanual en el segon trimestre de 2004, el qual ha experimentat el major increment en tres anys.

Gràcies al fort creixement mundial, la conjuntura econòmica d'Alemanya passa a ser positiva durant 2004. L'impuls de les exportacions, principalment als Estats Units, ha fet que fins i tot la confiança empresarial s'estigui revifant i que la producció industrial creixi per sobre del que s'espera.

Unión Europea

Reino Unido

El Reino Unido continúa en su senda expansiva. En el segundo trimestre crece un 3,7% interanual, después de registrar un 3,4% en el primer trimestre, con lo que vuelve a situarse, por encima de los incrementos en la zona Euro.

Persiste el buen comportamiento de la demanda interna como uno de los principales factores de crecimiento.

La tasa de paro armonizada se mantiene estable en el 4,7% permaneciendo en niveles mínimos históricos.

La tasa de inflación alcanza su máximo anual en junio (1,6%). Aún cuando queda por debajo del objetivo de "alrededor del 2%" establecido por el Banco de Inglaterra, éste decide la segunda subida del tipo de interés en siete meses, con el objeto de ralentizar el incremento del consumo de los hogares y por ende el endeudamiento de las familias, que se ha apoyado en la revalorización de las viviendas.

- Zona euro

La economía de la zona euro alcanza en el segundo trimestre una tasa de crecimiento del 2%, superando las expectativas, después de un 1,3% en el primero. Se confirma así la recuperación iniciada hace ya casi un año.

Este crecimiento es posible gracias a la recuperación de la economía mundial, que facilita un incremento de las exportaciones, mientras continúa la apatía en la demanda doméstica.

En el mercado laboral los indicadores de paro y de ocupación apenas muestran cambios respecto al trimestre anterior. El primero de ellos se situó en una tasa del 9,0%, mientras que de enero a marzo era una décima inferior.

La inflación en la zona euro crece en junio un 2,4% interanual, el máximo desde marzo de 2003, consecuencia de la escalada de los precios del petróleo, a pesar de que la apreciación del euro respecto al dólar hace que sus efectos no fuesen tan acusados.

- Alemania

El producto interior bruto alemán aumentó un 1,5% interanual en el segundo trimestre de 2004, siendo éste su mayor incremento en tres años.

Gracias al fuerte crecimiento mundial la coyuntura económica de Alemania pasa a ser positiva durante 2004. El impulso de las exportaciones, principalmente a Estados Unidos, ha hecho que incluso la confianza empresarial se esté reavivando y que la producción industrial crezca por encima de lo esperado.

No obstant això, la demanda interna continua estancada.

El nombre d'aturats segueix en augment (taxa d'atur harmonitzada del 9,8% al juny). L'apatia de la demanda interna, la rigidesa i alts costos del mercat laboral, i la competitivitat dels nous membres de la UE dificulten que pugui donar-se una millora sense aplicar mesures estructurals. En aquest context, s'implantaràn reformes destinades a flexibilitzar el mercat de treball i lligar la protecció social a la recerca activa d'ocupació, dins l'anomenat programa Hartz 2.

L'IPC de juny (1,9%) ha disminuït dues desenes respecte del maig, però almenys s'allunya el perill de deflació existent fa un parell de trimestres

- França

La taxa interanual de creixement de França va ser del 2,1% durant el segon trimestre després de l'1,7% del primer. Es confirma la consolidació de la recuperació.

Entre els factors que han contribuït al creixement durant el segon trimestre destaca la inversió.

D'altra banda, la balança comercial va tenir un pes negatiu en l'evolució del PIB, a causa de l'acceleració de les importacions.

La taxa d'atur no millora durant el trimestre i assoleix, al mes de juny, el 9,6%. Els preus es varen mantenir estables al juny a França, cosa que va permetre reduir la inflació interanual al 2,4%.

- Itàlia

L'economia italiana creix en el segon trimestre un 1,1% interanual, amb la qual cosa es mostra que la seva recuperació és més feble que en la resta de la zona euro.

La feble confiança dels consumidors i el consegüent minvament en la demanda final interna no aconsegueix compensar la millora en les exportacions.

La taxa d'inflació interanual a Itàlia es manté estable en un 2,4% al juny.

Sin embargo, la demanda interna sigue estancada

El número de desempleados sigue en aumento (tasa de paro armonizada del 9,8% en junio). La apatía de la demanda interna, la rigidez y altos costes del mercado laboral, y la competitividad de los nuevos miembros de la UE, dificultan que pueda darse una mejora sin aplicar medidas estructurales. En este contexto, se van a implantar reformas destinadas a flexibilizar el mercado de trabajo y ligar la protección social a la búsqueda activa de empleo, dentro del denominado programa Hartz 2.

El IPC de junio (1,9%) ha disminuido dos décimas respecto a mayo, pero al menos se aleja el peligro de deflación existente hace un par de trimestres

- Francia

La tasa interanual de crecimiento de Francia fue del 2,1% en el segundo trimestre, después del 1,7% del primero. Se confirma la consolidación de la recuperación.

Entre los factores que han contribuido al crecimiento en el segundo trimestre destaca la inversión.

Por su parte, la balanza comercial tuvo un peso negativo en la evolución del PIB, debido a la aceleración de las importaciones.

La tasa de paro no mejora durante el trimestre y alcanza en el mes de junio el 9,6%. Los precios se mantuvieron estables en junio en Francia, lo que permitió reducir la inflación interanual al 2,4%.

- Italia

La economía italiana crece en el segundo trimestre un 1,1% interanual, con lo que se muestra que su recuperación está siendo más débil que en el resto de la zona euro.

La débil confianza de los consumidores y la consiguiente merma en la demanda final interna no logra compensar la mejora en las exportaciones.

La tasa de inflación interanual en Italia se mantiene estable en un 2,4% en junio

3. Espanya

Previsions macroeconòmiques

Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari.
Taxes de variació interanuals, preus constants de 1995
(en %)

2004

Despesa en consum final	3,4
Consum final de les llars	3,2
Consum final de les AP	4,0
Formació bruta del capital fix	3,7
Béns d'equipament	4,0
Construcció	3,5
Variació d'existències ¹	0,0
Demanda interna ¹	3,5
Exportació de béns i serveis	5,1
Importació de béns i serveis	7,0
PIB a preus de mercat	2,8
Ocupació ²	2,4
Atur (% pobl. activa, EPA)	11,2

1. Aportació al creixement del PIB a preus de mercat

2. Llocs de feina equivalents a temps complet

Font: Ministeri d'Economia, previsions macroeconòmiques.
Juliol de 2004

España

Previsiones macroeconómicas

Datos corregidos de efectos estacionales y calendario.
Tasas de variación interanuales, precios constantes
de 1995 (en %)

Gasto en consumo final	
Consumo final de hogares	
Consumo final de AA.PP.	
Formación bruta de capital fijo	
Bienes de equipo	
Construcción	
Variación de existencias ¹	
Demanda interna ¹	
Exportación bienes y servicios	
Importación de bienes y servicios	
PIB a precios de mercado	
Ocupación ²	
Paro (% pobl. activa, EPA)	

1. Aportación al crecimiento del PIB a precios mercado

2. Puestos de trabajo equivalentes a tiempo completo

Fuente: Ministerio de Economía, previsiones
macroeconómicas. Julio de 2003

L'economia espanyola, després d'un creixement interanual del 2,8% en el primer trimestre, es desaccelera dues desenes i creix un 2,6% en el segon d'acord amb les previsions del Banc d'Espanya amb motiu de la major aportació negativa del sector exterior.

• Demanda

Per al segon trimestre, el creixement de la demanda és unes desenes inferior al del trimestre anterior. La demanda interior es desaccelera i l'aportació de l'externa continua sent negativa.

De la demanda interna destaca l'augment de la formació bruta de capital, fonamentada en la recuperació de la inversió de béns d'equip i en la fortalesa de la inversió en construcció. Es desaccelera lleugerament el consum privat. Disminueix la despesa pública per la contenció en despeses de personal i consum final.

En el sector exterior, tant les exportacions com les importacions es desacceleren, encara que aquestes últimes en menor mesura. Encara que els mercats internacionals es van recuperant, el mercat europeu (principal destinació dels productes espanyols) no és gaire dinàmic.

La economía española, después de un crecimiento interanual del 2,8% en el primer trimestre, se desaccelera dos décimas y crece un 2,6% en el segundo según las previsiones del Banco de España con motivo de la mayor aportación negativa del sector exterior.

• Demanda

Para el segundo trimestre el crecimiento de la demanda es unas décimas inferior al del trimestre anterior. La demanda interior se desaccelera y la aportación de la externa continúa siendo negativa.

De la demanda interna destaca el aumento de la formación bruta de capital, apoyada en la recuperación de la inversión de bienes de equipo y en la fortaleza de la inversión en construcción. Se desaccelera ligeramente el consumo privado. Disminuye el gasto público por la contención en gastos de personal y consumo final.

En el sector exterior, tanto las exportaciones como las importaciones se desacceleran, aunque éstas últimas en menor medida. Aunque los mercados internacionales se van recuperando, el mercado europeo (principal destino de los productos españoles) no está siendo demasiado dinámico.

Evolució i perspectives de l'economia espanyola
Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari.
Taxes de variació interanuals, preus constants de 1995
(en %)

	Trimestral (a)									
	2002				2003			2004		
	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	
Despesa en consum final	3,2	3,4	3,7	3,1	2,9	3,2	3,2	3,6	3,4	Gasto en consumo final
Consum final de les llars	2,8	3,1	3,7	2,8	2,7	3,0	2,9	3,3	3,2	Consumo final de hogares
Consum final de les AP	4,3	4,2	3,9	4,0	3,5	3,8	4,2	4,3	4,3	Consumo final de AA.PP.
Formació bruta del capital fix	-0,5	1,9	4,1	3,4	3,6	3,1	2,6	2,7	3,9	Formación bruta de capital fijo
Béns d'equipament	-11,3	-6,3	3,7	1,7	1,7	1,0	-0,3	-0,4	4,0	Bienes de equipo
Construcció	4,9	6,3	4,6	4,2	4,6	4,1	4,2	4,3	4,2	Construcción
Variació d'existències ¹	-0,3	-0,9	-0,3	-0,8	-0,2	0,9	0,4	0,2	0,2	Variación de existencias ¹
Demanda interna ¹	2,0	2,1	3,6	2,4	2,9	4,2	3,6	3,6	3,9	Demanda interna ¹
Exportació de béns i serveis	1,4	3,0	4,7	1,9	3,9	3,1	1,6	5,5	4,7	Exportación bienes y servicios
Importació de béns i serveis	0,4	2,7	9,3	2,8	4,7	7,9	2,7	7,8	8,1	Importación bienes y servicios
PIB a preus de mercat	2,3	2,2	2,1	2,1	2,5	2,6	2,8	2,7	2,6	PIB a precios de mercado
Agrari i pesquer	3,5	3,9	-6,6	-2,9	-1,7	-1,2	0,5	1,0	-0,8	Agrario y pesquero
Energia	-0,1	0,7	0,3	0,3	0,9	2,9	1,2	-0,8	2,3	Energía
Indústria	-0,2	1,0	2,3	1,9	1,3	0,6	1,2	1,9	2,4	Industria
Construcció	4,8	6,5	4,0	4,4	5,1	4,1	3,5	3,6	3,4	Construcción
Serveis	2,5	2,2	2,6	1,9	2,2	2,5	2,7	3,2	2,9	Servicios
Serveis de mercat	2,3	2,1	2,7	1,5	2,1	2,4	2,4	3,1	2,8	Servicios de mercado
Serveis de no mercat	3,0	2,4	1,9	3,1	2,8	3,3	3,9	3,4	3,2	Servicios de no mercado
Ocupació ²	1,8	1,6	1,3	1,6	1,7	2,8	3,0	2,6	2,3	Ocupación ²
Atur (% pobl. activa, EPA)	11,1	11,4	11,5	11,7	11,1	11,2	11,2	11,4	10,9	Paro (%pobl. activa, EPA)
Índex de preus de consum ³	3,5	3,5	4,0	3,7	2,8	2,9	2,7	2,2	3,2	Índice de precios consumo ³

AP: administracions públiques

EPA: enquesta de població activa

1. Aportació al creixement del PIB a preus de mercat

1. Llocs de feina equivalents a temps complet

2. Dades de maig

Font: Institut Nacional d'Estadística

Evolución y perspectivas de la economía española
Datos corregidos de efectos estacionales y calendario.
Tasas de variación interanuales, precios constantes
de 1995 (en %)

AA.PP.: administraciones públicas

EPA: Encuesta de población activa

Aportación al crecimiento del PIB a precios de mercado

Puestos de trabajo equivalentes a tiempo completo

Dato de mayo

Fuente: Instituto Nacional de Estadística

• Oferta

El repunt d'activitat de la branca industrial que es va donar en el primer trimestre de 2004 es redueix en el següent trimestre, com a resposta a la menor demanda externa. L'índex de producció industrial (IPI) va tendir a desaccelerar-se a l'abril i maig, però al juny mostra ja clars símptomes de recuperació.

La taxa d'avanç interanual del PIB de la construcció va ser del 3,5% en el primer trimestre de 2004. En el segon es manté un ritme similar.

• Oferta

El repunte de actividad de la rama industrial que se dio en el primer trimestre de 2004, se reduce en el siguiente trimestre, como respuesta a la menor demanda externa. El índice de producción industrial (IPI) tendió a desacelerarse en abril y mayo, pero en junio muestra ya claros síntomas de recuperación.

La tasa de avance interanual del PIB de la construcción fue del 3,5% en el primer trimestre de 2004. En el segundo se mantiene un ritmo similar.

L'acceleració de les activitats en les branques de serveis dels primers mesos de 2004 no es continua en el segon trimestre. La desacceleració es generalitza en els serveis de mercat: en la branca de comerç i reparació, i en la d'hostaleria s'experimenten disminucions en el dinamisme de l'activitat, encara que hi ha una contribució positiva de les branques de comerç, hostaleria, transport i comunicacions, com també de les activitats financeres i immobiliàries.

- Ocupació

Els indicadors del mercat laboral del segon trimestre són menys positius que en el primer. En termes de creació d'ocupació la taxa interanual és inferior que a la del primer trimestre. L'enquesta de població activa (EPA) registra un creixement del nombre d'ocupats del 2,3%, enfront del 2,6% del primer trimestre. Les afiliacions a la Seguretat Social també confirmen aquesta tendència.

La taxa d'atur segons l'EPA ha passat d'un 11,3% en el primer trimestre a un 10,9% en el segon, cosa que suposa dues desenes per sota la taxa de l'any anterior.

- Preus

L'IPC augmenta el seu ritme de creixement interanual fins al 3,5% al juny —després d'haver començat l'any amb variacions pròximes al 2%— com a conseqüència de l'escalada dels preus energètics.

Destaca la variació en els preus dels aliments, que encara que no és d'igual magnitud que la dels preus energètics, també repercuteix substancialment en l'índex general de preus al consum. En conseqüència, l'acceleració de l'IPSEBENE, índex que no té en compte els preus dels aliments frescs i béns energètics, és d'un 2,6% interanual, sense variar tot just respecte al mes de març.

La aceleración de las actividades en las ramas de servicios de los primeros meses de 2004, no se continúa en el segundo trimestre. La desaceleración se generaliza en los servicios de mercado: en la rama de comercio y reparación, y en la de hostelería se experimentan disminuciones en el dinamismo de la actividad, aunque hay una contribución positiva de las ramas de comercio, hostelería, transporte y comunicaciones, así como de las actividades financieras e inmobiliarias.

- Ocupación

Los indicadores del mercado laboral del segundo trimestre son menos positivos que en el primero. En términos de creación de empleo la tasa interanual es inferior que a la del primer trimestre. La encuesta de población activa (EPA) registra un crecimiento del número de ocupados del 2,3%, frente al 2,6% del primer trimestre. Las afiliaciones a la Seguridad Social también confirman esta tendencia.

La tasa de paro según la EPA ha pasado de un 11,3% en el primer trimestre a un 10,9% en el segundo, lo que supone dos décimas por debajo de la tasa del año anterior.

- Precios

El IPC aumenta su ritmo de crecimiento interanual hasta el 3,5% en junio —después de haber empezado el año con variaciones próximas al 2%— como consecuencia de la escalada de los precios energéticos.

Destaca la variación en los precios de los alimentos, que aunque no es de igual magnitud que la de los precios energéticos, también repercute sustancialmente en el índice general de precios al consumo. En consecuencia, la aceleración del IPSEBENE, índice que no tiene en cuenta los precios de los alimentos frescos y bienes energéticos, es de un 2,6% interanual, sin variar apenas respecto al mes de marzo.

4. Illes Balears

Evolució i perspectives de l'economia balear
Taxes de variació del PIB a preus constants (en %).

	Anual				2002			
	2001	2002	2003 (e)	2004 (p)	I	II	III	IV
Zona €	1,6	0,9	0,4	1,7	0,5	0,9	1,0	1,1
Espanya	2,8	2,2	2,5	2,8	2,3	2,2	2,1	2,1
Balears	3,3	0,9	0,7	1,2-1,5	1,2	0,9	0,7	0,7
Mallorca	3,3	0,8	0,6	1,2-1,5	1,1	0,8	0,6	0,5
Menorca	3,2	1,9	1,1	1,3-1,6	2,2	1,9	1,5	1,9
Pitiüses	2,9	0,9	0,5	0,7-1,0	1,5	0,5	0,8	0,6

Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació; INE; Banc d'Espanya.

a: avanç.

e: estimació.

p: previsió.

Es preveu un creixement del Producte Interior Brut de Balears per a 2004 del 1,4%, taxa que segueix sent similar a la de la Zona euro (1,7%), però sensiblement inferior a les previsions per a Espanya (2,8%).

- Anàlisi per sectors

El sector primari en el segon trimestre continua amb evolució ascendent, gràcies a les bones condicions climatològiques que s'han donat al llarg de tot l'any agrari.

La indústria continua veient-se afectada per la desaceleració en la construcció i un discret inici de temporada turística. Les exportacions de calçat, joieria i bijuteria i aixetes segueixen amb evolució positiva.

El sector de l'energia segueix mostrant una millora a l'alça gràcies a la demanda de les famílies i de l'activitat aeroportuària.

La construcció continua amb la seva tendència a la baixa, arribant a un creixement lleugerament inferior al trimestre anterior, el que es reflecteix en el nombre d'assalariats. No obstant això el preu de l'habitatge continu augmentant.

La millora que es dona en la branca dels serveis des de principis d'any continua en el segon trimestre, tal com es reflecteix en les taxes de creixement dels indicadors (el nombre d'assalariats, facturació elèctrica i matriculació de vehicles per a lloguer). Respecte a les activitats turístiques, l'adaptació del mercat als canvis en les característiques de la demanda fan que evolucioni a un ritme menor.

Islas Baleares

Evolución y perspectivas de la economía balear
Tasas de variación del PIB a precios constantes (en %)

	Trimestral								2004		
	2003				2004				I(a)	II(e)	
Zona €	0,7	0,1	0,4	0,7	1,3	2,0					Zona €
Espanya	2,2	2,5	2,6	2,8	2,7	2,6					Espanya
Balears	0,5	0,6	0,8	0,8	0,9	1,1					Balears
Mallorca	0,5	0,5	0,8	0,7	0,9	1,2					Mallorca
Menorca	1,0	1,1	1,1	1,3	1,3	1,1					Menorca
Pitiüses	0,7	0,5	0,3	0,3	0,5	0,8					Pitiüses

Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación; INE; Banco de España.

a: avance.

e: estimación.

p: previsión.

Se prevé un crecimiento del Producto Interior Bruto de Baleares para 2004 del 1,4%, tasa que sigue siendo similar a la de la Zona euro (1,7%), pero sensiblemente inferior a las previsiones para España (2,8%).

- Análisis por sectores

El sector primario en el segundo trimestre continúa con evolución ascendente, gracias a las buenas condiciones climatológicas que se han dado a lo largo de todo el año agrario.

La industria continua viéndose afectada por la desaceleración en la construcción y un discreto inicio de temporada turística. Las exportaciones de calzado, joyería y bisutería y grifería siguen con evolución positiva.

El sector de la energía sigue mostrando una mejora al alza gracias a la demanda de las familias y de la actividad aeroportuaria.

La construcción continúa con su tendencia a la baja, alcanzando un crecimiento ligeramente inferior al trimestre anterior, lo que se refleja en el número de asalariados. Sin embargo el precio de la vivienda continua aumentando.

La mejora que se da en la rama de los servicios desde principios de año continua en el segundo trimestre, tal y como se refleja en las tasas de crecimiento de los indicadores (el número de asalariados, facturación eléctrica y matriculación de vehículos para alquiler). Respecto a las actividades turísticas, la adaptación del mercado a los cambios en las características de la demanda hacen que evolucione a un ritmo menor.

- Anàlisis per illes

Per al conjunt de les illes en el segon trimestre el creixement econòmic segueix amb l'evolució a l'alça dels dos trimestres anteriors, registrant un 1,1% interanual. Pel tercer trimestre es preveu la continuació d'aquesta evolució ascendent.

La previsió per a 2004 de l'economia de Mallorca oscil·la entre 1,2% i 1,6%. En el segon trimestre augmenta el seu creixement en un 1,2%, taxa que no s'arribava a des de fa més de dos anys.

Menorca situa la seva previsió per a 2004 entre el 1,3% i el 1,6%. Amb un 1,1% en el segon trimestre registra un creixement dos desenes per sota a la taxa del primer, trencant així amb l'estabilitat que tenia.

La previsió econòmica de les Pitiüses per a 2004 continuen amb baixes taxes de creixement, d'entre el 0,7% i 1,0%. En el segon trimestre, encara que es registra una evolució positiva des de fa pràcticament un any, continua a nivells inferiors al 1%.

- Análisis por islas

Para el conjunto de las islas en el segundo trimestre el crecimiento económico sigue con la evolución al alza de los dos trimestres anteriores, registrando un 1,1% interanual. Para el tercer trimestre se prevé la continuación de dicha evolución ascendente.

La previsión para 2004 de la economía de Mallorca oscila entre 1,2% y 1,6%. En el segundo trimestre aumenta su crecimiento en un 1,2%, tasa que no se alcanzaba desde hace más de dos años.

Menorca situa su previsión para 2004 entre el 1,3% y el 1,6%. Con un 1,1% en el segundo trimestre registra un crecimiento dos décimas por debajo a la tasa del primero, rompiendo así con la estabilidad que tenía.

La previsión económica de las Pitiusas para 2004 continúan con bajas tasas de crecimiento, de entre el 0,7% y 1,0%. En el segundo trimestre, aunque se registra una evolución positiva desde hace prácticamente un año, continua a niveles inferiores al 1%.

4.1 Agricultura, ramaderia i pesca

Agricultura, ganadería y pesca

 Agricultura, ramaderia i pesca Taxes de variació interanual del PIB a preus constants (en %)	
2001	2002
0,3	2,6

a: avanç

e: estimació

p: previsió

Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

Milloren les perspectives de creixement del sector agrari i pesquer ja que la seva taxa de creixement se situa entre el 2,7% i el 3,3%, motivat principalment per la bona climatologia.

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social experimenta una evolució positiva (creixement del 2,7% entre gener i juny), deguda especialment a l'increment en la xifra d'autònoms.

La resta d'indicadors confirmen l'evolució positiva del sector.

- Agricultura

Gràcies a les copioses pluges d'hivern i primavera, s'espera que la collita de cereals per a aquest any sigui aproximadament un 20% superior a la de l'any passat, i que en millori també la qualitat. Es produiran unes 100.000 tones enfront de les 80.000 de 2003.

La collita d'ametles es presenta molt favorable, amb una previsió de recol·lecta de 12.000 tones que suposarà el 30% de la producció nacional. L'anterior any la collita d'aquest fruit sec va anar de 6.000 tones, just la meitat de la producció distingida per a 2004. Les bones condicions meteorològiques, i les primeres produccions de les noves varietats d'ametlers que es varen sembrar en els darrers anys, han resultat favorables.

La collita de garroves es presenta excel·lent.

L'absència de gelades i calabruix ha fet que la collita de patates se xifri entre 32.000 i 34.000 tones. Aquesta quantitat suposa un 50% més de producció respecte a l'any passat, considerat molt dolent a causa del fort vendaval que va destruir bona part de la collita.

Les suaus temperatures de l'estiu han provocat un retard de 15 dies en l'inici de la campanya de la verema. Es preveu una molt bona collita, que proporcionarà una bona matèria primera per a elaborar vins de qualitat.

 Agricultura, ganadería y pesca Tasas de variación interanual del PIB a precios constantes (en %)	
2003 (e)	2004 (p)
1,4	2,7 – 3,3

a: avance

e: estimación

p: previsión

Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación

Mejoran las perspectivas de crecimiento del sector agrario y pesquero al situarse su tasa de crecimiento entre el 2,7% y el 3,3%, motivado principalmente por la buena climatología.

El número de afiliados a la Seguridad Social experimenta una evolución positiva (crecimiento de 2,7% entre enero y junio), debido especialmente al incremento en la cifra de autónomos.

El resto de indicadores confirman la evolución positiva del sector.

- Agricultura

Gracias a las copiosas lluvias de invierno y primavera, se espera que la cosecha de cereales para este año sea aproximadamente un 20% superior a la del año pasado, mejorando también la calidad. Se producirán unas 100.000 toneladas frente a las 80.000 de 2003.

La cosecha de almendras se presenta muy favorable, con una previsión de recolecta de 12.000 toneladas que supondrá el 30% de la producción nacional. El anterior año la cosecha de este fruto seco fue de 6.000 toneladas, justo la mitad de la producción estimada para 2004. Las buenas condiciones meteorológicas, y las primeras producciones de las nuevas variedades de almendros que se sembraron en los últimos años, han resultado favorables.

La cosecha de algarrobas se presenta excelente.

La ausencia de heladas y granizo ha hecho que la cosecha de patatas se cifre entre 32.000 y 34.000 toneladas. Esta cantidad supone un 50% más de producción respecto al año pasado, considerado muy malo debido al fuerte vendaval que destruyó buena parte de la cosecha.

Las suaves temperaturas del verano han provocado un retraso de 15 días en el inicio de la campaña de la vendimia. Se prevé una muy buena cosecha, que proporcionará una buena materia prima para elaborar vinos de calidad.

Indicadors de l'agricultura i la pesca			Indicadores de la agricultura y la pesca		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia $T_{t-k}^t(\%)$		
Facturació elèctrica (MWh)	jl	7.885		↗ 10,1	Facturación eléctrica (MWh)
	jl	5.114		↗ 9,3	
	jl	1.177		↗ 19,2	
	jl	1.594		↗ 8,2	
Gasoil B, vendes (m³)	jn	8.766		↗ 4,3	Gasóleo B, ventas (m³)
	jn	6.042		→ 1,5	
	jn	910		↗ 29,2	
	jn	1.814		↗ 6,3	
 Sector agrari					 Sector agrario
Afiliats a la SS (Var. acum.)	jn	7.630		↗ 2,7	Afiliados a la SS (Var. acum.)
Assalariats (Var. acum.)	jn	1.115		→ 1,9	Asalariados (Var. acum.)
Règim especial agrari ¹	jn	5.349		→ 1,5	Régimen especial agrario ¹
Autònoms (Var. acum.)	jn	1.166		↗ 6,5	Autónomos (Var. acum.)
Matriculació de tractors	mg/my	7		↗ 14,9	Matriculación de tractores
 Sector pesquer					 Sector pesquero
Afiliats al règim especial de la mar ²	jn	2.412		→ 0,5	Afiliados régimen especial del mar ²

Font: Gesa-Endesa, CLH, TTSS, SOIB, DGT, ISM

1. Assalariats i autònoms

2. Inclou pesca i transport marítim

Fuente: Gesa-Endesa, CLH, TTSS, SOIB, DGT, ISM

1. Asalariados y autónomos

2. Incluye pesca y transporte marítimo

L'agricultura ecològica segueix implantant-se amb èxit. La superfície conreada representa un 3,3% de la superfície total destinada a l'agricultura a Balears. Hi ha actualment 12.131 hectàrees conreades per aquest sistema. Per illes, la xifra d'hectàrees ecològiques suma 9.913 a Mallorca, 1.967 a Menorca i 251 a les Pitiüses.

- Ramaderia

L'increment del cost dels pinsos (13% durant els darrers mesos) i la competència de la carn porcina de la Península obliga a reduir el nombre de caps. Actualment hi ha 137.268 caps, enfront dels 149.597 de l'any passat.

A principis de setembre començarà una campanya de prevenció contra la llengua blava sobre la cabanya ovina de Menorca. Existeixen actualment 6.040 explotacions amb 433.382 caps enfront dels 6.239 de l'any passat amb 440.090 exemplars.

La agricultura ecológica sigue implantándose con éxito. La superficie cultivada representa un 3,3% de la superficie total destinada a la agricultura en Baleares. Hay actualmente 12.131 hectáreas cultivadas por este sistema. Por islas, la cifra de hectáreas ecológicas suma 9.913 en Mallorca; 1.967 en Menorca y 251 en las Pitiusas.

- Ganadería

El incremento del coste de los piensos (13% durante los últimos meses) y la competencia de la carne porcina de la Península, obliga a reducir el número de cabezas. Actualmente hay 137.268 cabezas, frente a las 149.597 del año pasado.

A principios de septiembre empezará una campaña de prevención contra la lengua azul sobre la cabaña ovina de Menorca. Existen actualmente 6.040 explotaciones con 433.382 cabezas frente a las 6.239 del año pasado con 440.090 ejemplares.

Exportacions des de les Balears. Principals mercaderies agràries exportades Gener a abril de 2004				Exportaciones desde Baleares Principales mercancías agrarias exportadas Enero a abril 2004			
Producte Principals mercats exters	Tones Toneladas	Var. (%)		Milers d'€ Miles de €	Var. (%)	Producto Principales mercados exteriores	
Formatge	↘	1 -100,0		↘	7 -100,0	Queso	
Patates	↗	11.722 44,9		↗	6.618 59,2	Patatas	
Regne Unit		8.914 62,5			4.922 79,8	Reino Unido	
Dinamarca		2.187 54,5			1.331 59,3	Dinamarca	
Goma de garroví	↘	399 -56,0		↘	2.886 -38,5	Goma de garrofín	
Alemanya		163 -58,8			1.195 -47,1	Alemania	
Japó		80 -50,0			612 -41,8	Japón	
Ametlles	↘	33 -63,5		↘	135 -55,6	Almendras	
Vins i licors	↘	130 -5,5		↗	449 17,9	Vinos y licores	

- Pesca

De forma similar al primer trimestre de 2004, en el segundo trimestre el volumen de capturas desciende respecto al mismo período del 2003 un 4,8%. En canvi, s'incrementa el valor econòmic de les captures desembarcades en un 14%. Això és a causa de la tendència dels últims mesos de pescar aquelles espècies més valuoses en detriment de les de baix preu -com és el cas de la sardina, l'alatxa o el sorell, que és substituïda per la gamba de profunditat-.

Respecte del mateix període de l'any anterior, destaca la sortida del sorell i de la morralla entre les deu espècies més capturades i l'entrada del rap 128.000 euros i del calamar 190.000 euros.

- Mercats exteriors

Les exportacions de formatge, principalment per part d'una multinacional situada a Menorca, es mantenen en descens, seguint la tendència de l'any passat.

Les vendes de patates a l'exterior augmenten un 59,2%. S'han exportat 11.722 tones, un 44,9% més que l'any anterior. La bona collita d'aquest any, unit a les gelades sofertes a Andalusia, Murcia i la Comunitat Valenciana, ha provocat una gran demanda de la patata de Sa Pobla.

Disminueixen les exportacions de goma de garroví (-38,5%) totalitzant unes vendes per valor de 2,8 milions d'euros, encara que augmenta el preu unitari de venda al ser la variació de tones exportades (-56,0%) superior a la disminució en el valor de les vendes.

Les vendes a l'exterior d'ametlles disminueixen en un 55,6%, degut principalment a l'escassa producció de l'any passat.

Augmenten les exportacions de vins en un 17,9%. El 100% s'exporta embotellat en origen i les destinacions principals són Alemanya, Dinamarca i Japó.

- Pesca

De forma similar al primer trimestre de 2004, en el segundo trimestre el volumen de capturas desciende respecto al mismo período del 2003 un 4,8%. En cambio, se incrementa el valor económico de las capturas desembarcadas en un 14%. Esto es debido a la tendencia de los últimos meses de pescar aquellas especies más valiosas en detrimento de las de bajo precio -como es el caso de la sardina, la *alatxa* o el jurel, que es sustituida por la gamba de profundidad -

Respecto del mismo período del año anterior, destaca la salida del jurel y de la *morralla* entre las diez especies más capturadas y la entrada del rape 128.000 euros y del calamar 190.000 euros.

- Mercados exteriores

Las exportaciones de queso, principalmente por parte de una multinacional ubicada en Menorca, se mantienen en descenso, siguiendo la tendencia del año pasado.

Las ventas de patatas al exterior aumentan un 59,2%. Se han exportado 11.722 toneladas, un 44,9% más que el año anterior. La buena cosecha de este año, unido a las heladas sufridas en Andalucía, Murcia y la Comunidad Valenciana, ha provocado una gran demanda de la patata de Sa Pobla.

Disminuyen las exportaciones de goma de garrofin (-38,5%) totalizando unas ventas por valor de 2,8 millones de euros, aunque aumenta el precio unitario de venta al ser la variación de toneladas exportadas (-56,0%) superior a la disminución en el valor de las ventas.

Las ventas al exterior de almendras disminuyen en un 55,6%, debido principalmente a la escasa producción del año pasado.

Aumentan las exportaciones de vinos en un 17,9%. El 100% se exporta embotellado en origen y los destinos principales son Alemania, Dinamarca y Japón.

4.2 Indústria i energia

Industria y energía

  Branques de la indústria i l'energia Taxes de variació del PIB a preus constants (en %)									 Ramas de la industria y la energía Tasas de variación del PIB a precios constantes (en %)							
	Anual								Trimestral							
	2001	2002	2003	2004	2002				2003							
	(e)	(e)	(e)	(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
PIB	2.5	0.8	0.7	0.9-1.2	0.9	0.6	0.8	0.7	0.7	0.4	0.9	1.0	0.8	0.8		

Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

a: avanç

e: estimació

p: previsió

Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación

a: avance

e: estimación

p: previsión

Indicadors de la indústria i l'energia				Indicadores de la industria y la energía			
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)				
Assalariats	jn	25.791		↘	-2,3	Asalariados	
Autònoms ¹	jn	6.106		→	-1,4	Autónomos ¹	
Total hores treballades (milers) ²	mç/mz	3.691,8		→	-1,0	Total horas trabajadas (miles) ²	
Facturació elèctrica (MWh)	jl	25.055		↗	3,3	Facturación eléctrica (MWh)	
	jl	20.778		↗	3,6		
	jl	3.074		→	1,8		
	jl	1.203		→	17		
Facturació indústria	jl	24.215		→	1,7	Facturación industria	
	jl	20.043		→	1,9		
	jl	3.027		→	1,6		
	jl	1.145		→	0,4		
Facturació generació d'energia	jl	840		↗	41,4	Facturación generación de energía	
	jl	735		↗	43,1		
	jl	47		↗	11,1		
	jl	58		↗	50,5		
Índex d'activitat industrial	mç/mr	152,6		↗	2,4	Índice de actividad industrial	
Indicador de producció industrial	jn	121,1		→	0,0	Indicador de producción industrial	
...Energia	jn	140,6		↗	8,0	...Energía	
...Béns de consum	jn	117,2		↘	-8,0	...Bienes de consumo	
...Béns intermedis	jn	97,3		↘	-2,4	...Bienes intermedios	
Índex cartera comandes...						Índice cartera de pedidos...	
...Béns industrials	mg/my	-41,4		↗	8,9	...bienes industriales	
...Béns de consum	mg/my	-41,4		↗	9,4	...bienes de consumo	

Font: TTSS, Gesa-Endesa, DG d'Economia, INE, MCYT

¹Variació interanual

²Nombre d'hores efectives per nombre d'assalariats

Fuente: TTSS, Gesa-Endesa, DG de Economía, INE, MCYT

¹Variación interanual

²Número de horas efectivas por número de asalariados

El lleuger avanç registrat en el consum privat i el manteniment de la demanda externa durant aquests darrers mesos no han estat suficients per a millorar les perspectives en l'evolució del sector. D'altra banda, l'alt preu del cru n'està dificultant la recuperació.

El nombre d'assalariats descendeix amb una tendència del 2,3% al juny. Part de la reducció es veu compensada per l'increment per treballador en el nombre d'hores totals treballades.

La facturació elèctrica continua amb la tendència alcista (3,3%), impulsada sobretot pel fort creixement en el sector de l'energia. A pesar que durant aquest estiu les temperatures són més suaus que el 2003, la demanda final continua mostrant dinamisme.

L'índex de producció industrial mostra al juny una lleugera desacceleració, enfront del suau procés alcista en els mesos anteriors, amb creixements de l'ordre del 0,3% i 0,6%, respectivament. Quant a la classificació de l'IPI per grups de destinació, el resultat més favorable correspon als béns energètics (8,0%), mentre que l'IPI de béns de consum cau un 8,0% i el de béns intermedis ho fa un 2,4%.

L'índex de la cartera de comandes se situa a nivells negatius tant per al conjunt del sector, com per a la indústria de béns de consum, encara que mostren certa recuperació.

Per activitats, destaca la millora de l'*agroalimentari* i *material per a la construcció*. La resta d'activitats es mantenen, amb l'excepció de *paper* i *arts gràfiques*.

El ligero avance registrado en el consumo privado y el mantenimiento de la demanda externa en estos últimos meses no han sido suficientes para mejorar las perspectivas en la evolución del sector. Por su parte, el alto precio del crudo está dificultando la recuperación.

El número de asalariados descende con una tendencia del 2,3% en junio. Parte de la reducción se ve compensada por el incremento por trabajador en el número de horas totales trabajadas.

La facturación eléctrica continúa con la tendencia alcista (3,3%), impulsada principalmente por el fuerte crecimiento en el sector de la energía. A pesar de que durante el presente verano las temperaturas están siendo más suaves que en 2003, la demanda final continúa mostrando dinamismo.

El índice de producción industrial muestra en junio una ligera desaceleración, frente a la suave senda alcista en los meses anteriores, con crecimientos del orden del 0,3% y 0,6%, respectivamente. En cuanto a la clasificación del IPI por grupos de destino, el resultado más favorable corresponde a los bienes energéticos (8,0%), mientras que el IPI de bienes de consumo cae un 8,0% y el de bienes intermedios lo hace en un 2,4%.

El índice de la cartera de pedidos se sitúa en niveles negativos tanto para el conjunto del sector, como para la industria de bienes de consumo, si bien muestran cierta recuperación.

Por actividades destaca la mejora del *agroalimentario* y *material para la construcción*. El resto de actividades se mantienen, con la excepción de *papel* y *artes gráficas*.

Facturació elèctrica directa per activitats (MWh)			Facturación eléctrica directa por actividades (MWh)		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)		
Agroalimentari	jl	8.954		↗ 2,7	Agroalimentario
	jl	6.758		↗ 2,7	
	jl	1.754		↗ 3,3	
	jl	442		→ 1,6	
Calçat, cuir, tèxtil	jl	1.125		→ 0,9	Calzado, cuero, textil
	jl	814		→ 1,8	
	jl	301		→ -1,6	
Fusta, moble	jl	2.774		→ 1,7	Madera, mueble
Paper, arts gràfiques	jl	702		↘ -3,9	Papel, artes gráficas
Ciment, calç, guix	jl	6.118		↗ 3,1	Cemento, cal, yeso
	jl	6.104		↗ 3,1	
Totxo, teula, vidre	jl	1.539		→ -0,6	Ladrillo, teja, vidrio

Font: Gesa-Endesa

Fuente: Gesa-Endesa

• Exportacions

L'entorn cada vegada més competitiu exigeix a les empreses dirigir les seves estratègies cap a una política de marca, permanent innovació, disseny i flexibilitat.

Els productes de *pell, cuir i tèxtil*, i de *bijuteria i joieria* són produïts majoritàriament per petites i mitjanes empreses. La moda exigeix una rotació dels models de la cartera de comandes i només les pimes amb estructures productives molt flexibles són capaces de competir.

La major exigència del mercat quant a la moda ha obligat a potenciar la imatge de marca de les empreses. La recerca constant de la qualitat, la creativitat dels dissenys i les bones matèries primeres han facilitat la seva posició en el context internacional.

S'ha passat de produir calçat de gamma mitjana a produir un calçat de gamma alta i mitjana, amb un gran component de disseny i qualitat.

L'augment de les exportacions de *pell, cuir i tèxtil* és degut sobretot a aquesta capacitat innovadora i al dinamisme del consum privat dels nostres principals clients a l'exterior.

El calçat encara és el sector industrial que presenta les majors xifres d'exportació. Durant aquest primer quadrimestre, les empreses de calçat de Balears han exportat productes per valor de 50,1 milions d'euros, un 39,6% més que el mateix període de l'any anterior, fet que trenca així la feble evolució del 2003. Es consoliden les vendes als mercats tradicionals europeus i als Estats Units. Els mercats asiàtics registren descensos.

En el sector de joieria i bijuteria destaquen les majors vendes a França. D'altra banda, l'alça de l'euro i la major competència del Sud-est asiàtic afecten negativament les vendes als EUA.

L'aprovació del pla de regulació d'ocupació de l'empresa Majorica preveu el cessament de 176 treballadors dels 400 empleats que manté la companyia. Amb aquest acord, el Grup Majorica es compromet a mantenir a Manacor les seves fàbriques de perles i joies i les seves botigues, a mantenir el volum d'empleats que en resulti una vegada aplicat l'expedient de regulació i a seguir complint el pla de viabilitat.

S'incrementen les vendes a l'exterior de *grifons* un 66,7%, amb millores en totes les destinacions tradicionals.

Per acabar, es registra un descens d'un 15,4% en les exportacions de mobles, lligades a l'equipament d'establiments hotelers de cadenes amb base a Balears.

• Exportaciones

El entorno cada vez más competitivo exige a las empresas dirigir sus estrategias hacia una política de marca, permanente innovación, diseño y flexibilidad.

Los productos de *piel, cuero y textil*, y de *bisutería y joyería* son producidos en su mayoría por pequeñas y medianas empresas. La moda exige una rotación de los modelos de la cartera de pedidos y sólo las PYME con estructuras productivas muy flexibles son capaces de competir.

La mayor exigencia del mercado en cuanto a la moda ha obligado a potenciar la imagen de marca de las empresas. La búsqueda constante de la calidad, la creatividad de los diseños y las buenas materias primas han facilitado su posición en el contexto internacional.

Se ha pasado de producir calzado de gama media a producir un calzado de gama alta y media, con un gran componente de diseño y calidad.

El aumento de las exportaciones de *piel, cuero y textil* es debido fundamentalmente a dicha capacidad innovadora y al dinamismo del consumo privado de nuestros principales clientes en el exterior.

El *calzado* continúa siendo el sector industrial que presenta las mayores cifras de exportación. Durante este primer cuatrimestre, las empresas de calzado de Baleares han exportado productos por valor de 50,1 millones de euros, un 39,6% más que el mismo período del año anterior, rompiendo así la débil evolución del 2003. Se consolidan las ventas a los mercados tradicionales europeos y a Estados Unidos. Los mercados asiáticos registran descensos.

En el sector de *joyería y bisutería* destacan las mayores ventas a Francia. Por su parte, el alza del euro y la mayor competencia del Sudeste asiático afectan negativamente a las ventas en EE.UU.

La aprobación del plan de regulación de empleo de la empresa Majorica contempla el cese de 176 trabajadores de los 400 empleados que mantiene la compañía. Con este acuerdo, el Grupo Majorica se compromete a mantener en Manacor sus fábricas de perlas y joyas y sus tiendas, a mantener el volumen de empleados que resulte una vez ejecutado el expediente de regulación y a seguir cumpliendo su plan de viabilidad.

Se incrementan las ventas al exterior de *grifería* en un 66,7%, con mejoras en todos los destinos tradicionales.

Finalmente, se registra un descenso de un 15,4% en las exportaciones de muebles, ligadas al equipamiento de establecimientos hoteleros de cadenas con base en Baleares.

**Exportacions des de les Balears.
Principals béns industrials exportats.
Gener a abril de 2004**

**Exportaciones desde Baleares.
Principales bienes industriales exportados.
Genero a abril de 2004**

Producte		Milers d'€	Var.	Producto
Principals mercats exteriors		Miles de €	(%)	Principales mercados exteriores
Pell, cuir i tèxtil				Piel, cuero y textil
Manufactures de cuir	↘	942	-16,6	Piel preparada
Itàlia		280	39,8	Italia
Roba i complements	↗	867	86,5	Prendas y complementos
Països Baixos		300	81,9	Países bajos
Cuba		158	270,1	Cuba
Calçat	↗	50.076	39,6	Calzado
França		8.502	76,8	Francia
Itàlia		7.402	323,1	Italia
Alemanya		5.815	38,5	Alemania
Marroc		4.870	-5,5	Marruecos
Regne Unit		4.451	79,7	Reino Unido
Bèlgica		2.295	2,9	Bélgica
Japó		2.112	-28,1	Japón
Portugal		2.064	-1,4	Portugal
Estats Units		2.056	15,3	Estados Unidos
Grècia		1.899	1.291,4	Grecia
Bijuteria i joieria				Bisutería y joyería
Joieria	↗	2.199	22,8	Joyería
França		1.379	13,9	Francia
Estats Units		465	86,0	Estados Unidos
Bijuteria	↘	3.782	-43,2	Bisutería
França		1.142	2,6	Francia
Estats Units		864	-78,2	Estados Unidos
Campanes i campanetes	↘	1.375	-24,2	Campanas y campanillas
França		291	-18,4	Francia
Aixetes	↗ 	4.373	66,7	Grifería
França		960	46,5	Francia
Alemanya		617	67,5	Alemania
Hongria		548	22,0	Hungría
Àustria		482	83,4	Austria
Mobles	↘ 	2.586	-15,4	Muebles
Jamaica		1.116	1.866,2	Jamaica
República Dominicana		646	213,5	República Dominicana

Font: Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya

Fuente: Consejo Superior de Cámaras de Comercio de España

4.3 Construcció

Construcción

Evolució del sector de la construcció Tasas de variació del PIB a preus constants (en %)								Evolución del sector de la construcción Tasas de variación del PIB a precios constantes (en %)							
Anual				Trimestral											
2001	2002	2003	2004	2002				2003				2004			
		(e)	(p)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II		
PIB	6,8	2,3	1,6	2,6	2,0	2,3	2,3	2,0	1,7	1,4	1,3	1,1	1,0		

e: estimació

p: previsió

a: avanç

Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

e: estimación

p: previsión

a: avance

Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación

Indicadors de la construcció			Indicadores de la construcción		
	Darrera dada Último dato	Cicle-tendència Ciclo-tendencia T ^t _{t-k} (%)			
Assalariats	jn 41.607	↘ -5,1	Asalariados		
Autònoms ¹	jn 14.504	→ 1,4	Autónomos ¹		
Consum aparent ciment (tones)	ab 92,3	→ -1,3	Consumo aparente cemento (toneladas)		
Total hores treballades ²	mç/mz 6.519,2	↘ -3,6	Total horas trabajadas ²		
Facturació elèctrica (MWh)			Facturación eléctrica (MWh)		
Construcció i obres públiques	jl 4.532	↗ 10,2	Construcción y obras públicas		
	jl 3.158	↗ 8,7			
	jl 429	→ 8,0			
	jl 945	↗ 18,2			
Fabricació ciment, calç, guix	jl 6.118	↗ 3,1	Fabricación cemento, cal, yeso		
	jl 6.104	↗ 3,1			
	jl 13	↗ 19,1			
Preu mitjà habitatge (€/m ²)	1T 1.849,6	↗ 12,3	Precio medio vivienda (€/m ²)		
Preu mig habitatge usat (€/m ²)	jn 1.691,8	↗ 18,0	Precio medio vivienda usada (€/m ²)		

Font: Gesa-Endesa, Oficemen, COAB, Ministeri de Foment, INE, Tinsa

¹.Variació interanual

².Hores treballades per assalariats

Fuente: Gesa-Endesa, Oficemen, COAB, Ministerio de Fomento, INE, Tinsa

¹.Variación interanual

².Horas trabajadas por asalariados.

Continua la tendència a la desacceleració del sector de la construcció durant aquest segon trimestre, amb un creixement del 0,8%. Aquesta evolució contrasta amb la generada en el conjunt del país amb una taxa del 3,4% durant el segon trimestre.

Es preveu que els efectes de l'aixecament de les moratòries urbanístiques a Mallorca i les Pitiüses no seran perceptibles fins al pròxim any, quan comencin a executar-se els projectes tramitats al llarg d'aquest any.

Els preus de l'habitatge continuen creixent; el preu del metre quadrat d'habitatge usat segons Tinsa, augmenta un 18,0% durant el mes de juny.

Continúa la tendencia a la desaceleración del sector de la construcción durante este segundo trimestre, con un crecimiento del 0,8%. Esta evolución contrasta con la generada en el conjunto del país con una tasa del 3,4% durante el segundo trimestre.

Se prevé que los efectos del levantamiento de las moratorias urbanísticas en Mallorca y las Pitiusas no serán perceptibles hasta el próximo año, cuando empiecen a ejecutarse los proyectos tramitados a lo largo de este año.

Los precios de la vivienda continúan creciendo; el precio del metro cuadrado de vivienda usada según Tinsa, aumenta un 18,0% durante el mes de junio.

Indicadors avançats de la construcció			Indicadores adelantados de la construcción		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T _{t-k} (%)		
Col·legi d'Arquitectes – visats					Colegio de arquitectos - visados
Pressuposts (milers d'€ constants)	ab	84.664		↗ 10,9	Presupuestos (miles € constantes)
	ab	65.248		↗ 16,6	
	ab	11.050		↗ 16,3	
	ab	8.366		↘ -17,1	
Projectes	mg/my	871		→ -1,9	Proyectos
	mg/my	691		→ -1,0	
	mg/my	128		↘ -2,8	
	mg/my	52		↘ -8,8	
Habitatges visats	mg/my	1.011		↗ 13,0	Viviendas visadas
	mg/my	685		↗ 20,1	
	mg/my	210		↗ 28,5	
	mg/my	116		↘ -20,6	
Noves hipoteques en finques rústiques (milers d'€ constants)	ab	13.665		↗ 34,2	Nuevas hipotecas en fincas rústicas(miles € constantes)
Noves hipoteques en finques urbanes sobre habitatges (milers d'€ constants)	ab	81.140		↗ 22,6	Nuevas hipotecas en fincas urbanas sobre viviendas(miles € constantes)
Noves hipoteques en finques urbanes sobre solars (milers d'€ constants)	ab	7.265		↗ 44,8	Nuevas hipotecas en fincas urbanas sobre solares (miles € constantes)
Noves hipoteques en finques urbanes sobre altres urbanes (milers d'€ constants)	ab	33.702		↗ 64,1	Nuevas hipotecas en fincas urbanas sobre otras urbanas (miles € constantes)
Licitació pública T ¹⁵ ₁₅ (milers d'€ constants)	mg/my	41.149		↗ 17,2	Licitación pública T ¹⁵ ₁₅ (miles € constantes)

La desacceleració és palesa en el nombre de treballadors per compte d'altri que continua la tendència descendent (-5,1%), i que no és del tot compensat per un major nombre d'hores efectives per treballador. No obstant això, el nombre de treballadors autònoms es manté amb taxes de creixement de l'1,4%.

També continua estable el consum aparent de ciment.

La facturació elèctrica augmenta un 10,2%, enfront de la disminució del 3,5% de juliol de l'any passat. La corresponent a la fabricació de ciments i calçs també registra increments: 3,1%.

L'increment en el preu de l'habitatge segueix oferint marge per al reactivament del sector. Així es reflecteix en l'evolució dels pressupostos de projectes visats en el COAB. En aquest sentit destaca la diferent evolució de la tendència de les Pitiüses respecte de Mallorca i Menorca, cosa que s'explica perquè s'ha tardat més a derogar-ne la moratòria urbanística.

La desaceleración es patente en el número de trabajadores por cuenta ajena que continúa con su tendencia descendente (-5,1%), y que no es totalmente compensado por un mayor número de horas efectivas por trabajador. Sin embargo, el número de trabajadores autónomos se mantiene con tasas de crecimiento del 1,4%.

También continúa estable el consumo aparente de cemento.

La facturación eléctrica aumenta un 10,2%, frente a la disminución del 3,5% de julio del año pasado. La correspondiente a la fabricación de cementos y cales también registra incrementos: 3,1%.

El incremento en el precio de la vivienda sigue ofreciendo margen para la reactivación del sector. Así se refleja en la evolución de los presupuestos de proyectos visados en el COAB. En este sentido destaca la diferente evolución de la tendencia de las Pitiusas respecto de Mallorca y Menorca, lo que se explica por la más tardía derogación de su moratoria urbanística.

Els imports de les hipoteques, mesurats en termes constants, continuen augmentant, com a conseqüència de les favorables condicions financeres que imperen des de l'inici de la unió monetària, l'augment dels ingressos dels ciutadans, la confiança en l'estabilitat econòmica i la major preferència dels espanyols per viure en habitatge en propietat en comparació d'altres països europeus.

La licitació pública d'edificació i obra civil continua evolucionant positivament.

Los importes de las hipotecas, medidos en términos constantes, siguen aumentando, como consecuencia de las favorables condiciones financieras que imperan desde el inicio de la unión monetaria, el aumento de los ingresos de los ciudadanos la confianza en la estabilidad económica y la mayor preferencia de los españoles por habitar en vivienda en propiedad en comparación con otros países europeos.

La licitación pública de edificación y obra civil continúa evolucionando positivamente.

4.4. Serveis

Servicios

E								
Evolució del sector dels serveis								
Taxes de variació del PIB a preus constants (en %)								
	Anual				2002			
	2001	2002	2003	2004	I	II	III	IV
			(e)	(p)				
PIB	3,0	0,7	0,5	1,3-1,6	1,0	0,7	0,5	0,4

Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
a: avanç
e: estimació
p: previsió

E												
Evolución del sector de los servicios												
Tasas de variación del PIB a precios constantes (en %)												
	Trimestral								2004			
	2003				I	II	III	IV	I	II	III	IV
	I	II	III	IV								
PIB	0,3	0,4	0,7	0,6	0,9	1,1						

Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación
a: avance
e: estimación
p: previsión

Indicadors dels serveis

	Darrera dada/ Último dato			Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)	
Assalariats ¹	jn	285.134		↗	2,7
Autònoms ²	jn	59.160		→	1,3
Total d'hores treballades (milers) ²	mç/mr	30.602		→	1,1
Matriculació d'automòbils de turisme per a lloguer	jn	3.149		↗	13,2
Facturació elèctrica (MWh)	jl	203.541		↗	6,7
	jl	156.183		↗	6,8
	jl	17.127		↗	6,5
	jl	30.231		↗	5,9

Fonts: TS, Gesa-Endesa, INE, Anfac

¹. Sèrie revisada. Inclou règim especial de la llar des de gener de 2001

². Variació interanual

Indicadores de los servicios

	Darrera dada/ Último dato			Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)	
Asalariados ¹	jn	285.134		↗	2,7
Autónomos ²	jn	59.160		→	1,3
Total de horas trabajadas (miles) ²	mç/mr	30.602		→	1,1
Matriculación de automóviles de turismo para alquiler	jn	3.149		↗	13,2
Facturación eléctrica (MWh)	jl	203.541		↗	6,7
	jl	156.183		↗	6,8
	jl	17.127		↗	6,5
	jl	30.231		↗	5,9

Fuentes: TTSS, Gesa-Endesa, INE, Anfac

¹. Serie revisada. Incluye régimen especial del hogar desde enero de 2001

². Variación interanual

L'activitat en el sector serveis continua sent moderadament positiva, com es posa de manifest en la tendència de l'evolució en el nombre d'assalariats (2,7%). La xifra d'autònoms es manté estable.

El nombre total d'hores efectives registra poca variació, fet que al costat de l'augment del cost laboral per treballador i mes (5,6%) provoca un increment del cost laboral per hora efectiva del 8,4%.

La tendència de la facturació d'energia elèctrica al juliol corrobora aquesta lentitud en la recuperació de l'activitat econòmica, que amb una taxa del 6,7% se situa per sota dels resultats anotats al maig (11,4%) i juny (10,4%).

La matriculació de turismes per part de les empreses de lloguer registra un creixement tendencial del 13,2%. Des de desembre del 2001 la tendència d'aquest indicador era decreixent, i va arribar a situar-se en valors negatius entre maig de 2002 i febrer del 2004. Des de març d'enguany es registra una recuperació.

La actividad en el sector servicios continúa siendo moderadamente positiva, como se pone de manifiesto en la tendencia de la evolución en el número de asalariados (2,7%). La cifra de autónomos se mantiene estable.

El número total de horas efectivas registra poca variación, hecho que junto al aumento del coste laboral por trabajador y mes (5,6%) provoca un incremento del coste laboral por hora efectiva del 8,4%.

La tendencia de la facturación de energía eléctrica en julio corrobora esta lentitud en la recuperación de la actividad económica, que con una tasa del 6,7% se sitúa por debajo de los resultados anotados en mayo (11,4%) y junio (10,4%).

La matriculación de turismos por parte de las empresas de alquiler registra un crecimiento tendencial del 13,2%. Desde diciembre del 2001 la tendencia de este indicador era decreciente, llegando a situarse en valores negativos entre mayo de 2002 y febrero del 2004. Desde marzo de este año se registra una recuperación.

4.4.1.	Comerç i banca				Comercio y banca				
Comerç					Comercio				
			Darrera dada Último dato		Var. interanual (%)				
Índex de vendes al detall			jn	118,0	↗	2,8	Índice de ventas al detalle		
Índex d'ocupació			2T	102,4	➡	-0,1	Índice de ocupación		
Font: INE, TGSS					Fuente: INE, TGSS				

Crèdit i estalvi			Crédito y ahorro	
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)	
Dipòsits (milions d'€)	1T	12.497	↗ 4,6	Depósitos (millones €)
Crèdits (milions d'€)	1T	21.024	↗ 13,5	Créditos (millones €)
Hipoteques (milions d'€)	ab	429	↗ 48,7	Hipotecas (millones €)
Hipoteques, nombre	ab	3.711	↗ 11,2	Hipotecas, número
Font: BE, INE			Fuente: BE, INE	

• Comerç

Les vendes del comerç minorista, mesurades en termes constants, han augmentat un 2,8% respecte al mateix mes de l'any anterior.

L'índex d'ocupació en el sector minorista, que mostra l'evolució de la feina assalariada i no assalariada, registra en el primer trimestre de 2004 una taxa de variació interanual negativa del -0,1%.

• Institucions de crèdit i estalvi

Els crèdits dels bancs, caixes i cooperatives d'estalvi durant el primer trimestre varen arribar a la xifra de 21.024 milions d'euros, xifra que representa un augment del 13,5% respecte al mateix trimestre de l'any anterior.

L'augment de l'endeutament de les llars es deu sobretot a l'increment del preu de l'habitatge —cosa que ha motivat que els crèdits sol·licitats per les famílies siguin de major quantia— i al manteniment de la confiança dels consumidors.

També varen augmentar els dipòsits dels residents i administracions públiques, encara que en menor mesura que els crèdits (4,6%). Els dipòsits de les administracions públiques representen el 2,6% del total.

L'import total de les hipoteques constituïdes durant el mes d'abril manté un ritme de creixement elevat, 48,7%, encara que continua amb el perfil de desacceleració dels darrers mesos. Quant al nombre d'hipoteques subscrites, es manté la lleugera inflexió a l'alça, amb creixements de l'ordre de l'11,2%.

• Comercio

Las ventas del comercio minorista, medidas en términos constantes, han aumentado un 2,8% respecto al mismo mes del año anterior.

El índice de ocupación en el sector minorista, que muestra la evolución del empleo asalariado y no asalariado, registra en el primer trimestre de 2004 una tasa de variación interanual negativa del -0,1%.

• Instituciones de crédito y ahorro

Los créditos de los bancos, cajas y cooperativas de ahorro durante el primer trimestre llegaron a la cifra de 21.024 millones de euros, cifra que representa un aumento del 13,5% respecto al mismo trimestre del año anterior.

El aumento del endeudamiento de los hogares se debe fundamentalmente al incremento del precio de la vivienda —lo que ha motivado que los créditos solicitados por las familias sean de mayor cuantía— y al mantenimiento de la confianza de los consumidores.

También aumentaron los depósitos de los residentes y administraciones públicas, aunque en menor medida que los créditos (4,6%). Los depósitos de las administraciones públicas representan el 2,6% del total.

El importe total de las hipotecas constituidas durante el mes de abril mantiene un ritmo de crecimiento elevado, 48,7%, aunque continúa con el perfil de desaceleración de los últimos meses. En cuanto al número de hipotecas suscritas, se mantiene la ligera inflexión al alza, con crecimientos del orden del 11,2%.

4.4.2. Transport		Transporte		
Transport marítim		Transporte marítimo		
	Darrera dada	Cicle-tendència		
Juny	Último dato	Ciclo-tendencia	Junio	
		T ^{t-k} (%)		
Transport marítim			Transporte marítimo	
Passatgers arribats línia regular	111.908	➡	-0,9	Pasajeros llegados línea regular
Passatgers creuers turístics	84.890	↗	5,8	Pasajeros cruceros turísticos
Mercaderies —entrades i sortides—, tones	76.245	↘	-3,4	Mercancías —entradas y salidas—, toneladas
	39.371	 ➡	-1,9	
	7.367	 ↘	-19,1	
	29.507	 ➡	-1,3	

El nombre de passatgers arribats a Balears per línia marítima regular roman estable.

En el període de gener a juny es registra una reducció de visitants als ports de Palma i de Maó. En el port de la vila d'Eivissa es manté estable mentre que s'incrementa a Sant Antoni (11,1%), gràcies al major nombre de turistes espanyols.

El passatge de creuers evoluciona favorablement al port de Palma (179.500 passatgers, increment del 14,5% entre gener i juny de 2004). L'evolució és negativa a Maó (26.500 passatgers, -6,7%) i a Eivissa (18.800 passatgers, -16,3%).

La capacitat del port de Maó per a l'atrancament de vaixells de creuer de gran envergadura es veu limitada per la insuficiència d'infraestructura.

Minva el pes de les mercaderies amb origen o destinació a Menorca.

El número de pasajeros llegados a Baleares por línea marítima regular permanece estable.

En el período de enero a junio se registra una reducción de visitantes en los puertos de Palma y de Mahón. En el puerto de Ibiza se mantiene estable mientras que se incrementa en Sant Antoni (11,1%), merced al mayor número de turistas españoles.

El pasaje de cruceros evoluciona favorablemente en el puerto de Palma (179.500 pasajeros, incremento del 14,5% entre enero y junio de 2004). La evolución es negativa en Mahón (26.500 pasajeros, -6,7%) e Ibiza (18.800 pasajeros, -16,3%).

La capacidad del puerto de Mahón para el atraque de buques de crucero de gran envergadura se ve limitada por la insuficiencia de infraestructura.

Mengua el peso de las mercancías con origen o destino en Menorca.

4.4.3. Transport aeri			Transporte aéreo		
Transport aeri			Transporte Aéreo		
	Darrera dada		Acumulat any		
	Último dato		Acumulado año		
Gener-juny			Total	Var (%)	Enero- junio
Transport de mercaderies, tones	2.807.117	➔	12.927.437	1,2	Transporte de mercancías, ton.
...amb destinació/origen Espanya	2.458.681	➔	11.467.409	1,8	...con destino/origen España
...amb destinació/origen estranger	309.374	↘	1.387.214	-7,7	...con destino/origen extranjero
	1.932.195		➔	1,0	
	417.416		↗	5,2	
	457.506		➔	-0,7	
Vendes de querosè, quilolitres	5.536,3	↗	34.820,2	3,4	Ventas de queroseno, quilolitros

En el període de gener a juny, el pes de les mercaderies transportades amb destinació o origen a Espanya es manté estable.

El tonatge de les mercaderies que tenen origen o destinació estrangera descendeix a causa de l'apatia en l'evolució de la temporada turística.

Les vendes de querosè augmenten a causa del major trànsit aeri.

En el período de enero a junio, el peso de las mercancías transportadas con destino u origen en España se mantiene estable.

El tonelaje de las mercancías que tienen origen o destino extranjero descende debido a la apatía en la evolución de la temporada turística.

Las ventas de queroseno aumentan debido al mayor tráfico aéreo.

Passatgers arribats a les Illes segons origen			Pasajeros llegados a las Islas según origen		
Juliol	Darrera dada	Último dato	Ciclo-tendència	Ciclo-tendencia	Julio
			T_{t-k}^t (%)		
Via aèria	2.203.126		4,5	Vía aérea	
Passatgers internacionals	1.734.376		2,30	Pasajeros internacionales	
Regne Unit	638.843	UK	-3,4	Reino Unido	
Alemanya	517.577	D	7,30	Alemania	
Itàlia	978.882	I	1,10	Italia	
França	42.511	F	-8,60	Francia	
Bèlgica	26.957	B	-7,60	Bélgica	
Holanda	31.802	NL	-15,70	Holanda	
Suïssa	25.521	CH	-6,70	Suïza	
Suècia	23.979	S	-14,10	Suecia	
Altres països	164.652	X	24,80	Otros países	
Espanya	468.750	E	9,90	España	

En el mes de juliol, la tendència en el conjunt de passatgers arribats a Balears és ascendent, tant en el cas de passatgers nacionals com internacionals.

Es recupera el nombre de passatgers procedents d'Alemanya, gràcies, entre d'altres factors, a la millor situació econòmica.

El decreixement d'arribada de visitants britànics en el segon trimestre de l'any ha estat generalitzat a totes les illes, i s'atribueix a la fortalesa de l'euro enfront de la lliura.

Destaca l'increment en l'activitat de les companyies de baix preu. A l'aeroport de Mallorca, i per al període de gener a juny, el passatge d'Easyjet s'incrementa un 23,2%; Air Berlín, un 28,8%, i BMI Baby, un 34,4%.

En el mes de julio, la tendencia en el conjunto de pasajeros llegados a Baleares es ascendente, tanto en el caso de pasajeros nacionales como de internacionales.

Se recupera el número de pasajeros procedentes de Alemania, merced entre otros factores a la mejor situación económica.

El decrecimiento de llegada de visitantes británicos en el segundo trimestre del año ha sido generalizado en todas las islas, y se achaca a la fortaleza del euro frente a la libra.

Destaca el incremento en la actividad de las compañías de bajo precio. En el aeropuerto de Mallorca, y para el período de enero a junio, el pasaje de Easyjet se incrementa en un 23,2%; Air Berlín, en un 28,8%; y BMI Baby, un 34,4%.

Passatgers arribats a Mallorca segons origen			Pasajeros llegados a Mallorca según origen	
	Darrera dada Último dato (jul. 2004)		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T ^{t-k} (%)	Julio
Via aèria	1.558.063		6,7	Via aérea
Passatgers internacionals	1.276.210	∃	5,3	Pasajeros internacionales
Regne Unit	398.882	UK	1,8	Reino Unido
Alemanya	448.454	D	11,6	Alemania
Itàlia	26.370	I	0,9	Italia
França	33.437	F	-2,5	Francia
Bèlgica	21.256	B	1,2	Bélgica
Holanda	25.358	NL	-12,8	Holanda
Suïssa	19.650	CH	-5,7	Suiza
Suècia	21.651	S	-15,4	Suecia
Altres països	140.576	X	5,4	Otros países
Espanya	281.853	E	10,2	España

La tendència de passatgers arribats a Mallorca en el mes de juliol és positiva, tant en trànsit nacional (10,2%) com internacional (5,3%).

Mallorca és l'única illa que registra un creixement en el nombre de passatgers alemanys (11,6%), alhora que es manté el nombre de visitants britànics.

La tendencia de pasajeros llegados a Mallorca en el mes de julio es positiva tanto en tráfico nacional (10,2%) como internacional (5,3%).

Mallorca es la única isla que registra un crecimiento en el número de pasajeros alemanes (11,6%), a la vez que se mantiene el número de visitantes británicos.

Passatgers arribats a Menorca segons origen			Pasajeros llegados a Menorca según origen	
	Darrera dada Último dato (jul. 2004)		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T ^{t-k} (%)	
Via aèria	245.692		-3,8	Vía aérea
Passatgers internacionals	162.263	∃	1,8	Pasajeros internacionales
Regne Unit	114.365	UK	-6,7	Reino Unido
Alemanya	16.332	D	-9,3	Alemania
Itàlia	13.219	I	1,2	Italia
França	705	F	-25,0	Francia
Bèlgica	1.878	B	-10,1	Bélgica
Holanda	2.976	NL	-15,7	Holanda
Suïssa	1.501	CH	10,0	Suiza
Suècia	2.328	S	7,6	Suecia
Altres països	8.959	X	-16,2	Otros países
Espanya	74.470	E	-6,9	España

La tendència de l'arribada de passatgers arribats a Menorca és descendent a causa del decreixement de passatge tant espanyol com estranger.

Destaca el minvament d'arribada de passatgers britànics i alemanys.

El passatge nacional manté un comportament negatiu i descendeix (-6,9%).

La tendencia de la llegada de pasajeros llegados a Menorca es descendente debido al decremento de pasaje tanto español como extranjero.

Destaca la merma de llegada de pasajeros británicos y alemanes.

El pasaje nacional mantiene un comportamiento negativo y descende (-6,9%).

Passatgers arribats a les Pitiüses segons origen			Pasajeros llegados a Pitiusas según origen		
	Darrera dada				
Último dato			Ciclo-tendencia		
Juliol	(jul 2004)		T ^{t-k} (%)		Julio
Via aèria	399.371	✈	0,6	Vía aérea	
Passatgers internacionals	286.944	☐	-6,0	Pasajeros internacionales	
Regne Unit	125.596	UK	-19,2	Reino Unido	
Alemanya	52.791	D	-22,8	Alemania	
Itàlia	58.293	I	1,2	Italia	
França	8.369	F	-29,0	Francia	
Bèlgica	3.823	B	-37,2	Bélgica	
Holanda	3.468	NL	-33,0	Holanda	
Suïssa	4.370	CH	-18,0	Suiza	
Suècia	0	S	-100,0	Suecia	
Altres països	15.117	X	289,1	Otros países	
Espanya	112.427	E	14,9	España	

L'aeroport d'Eivissa manté un nivell d'activitat similar al de l'any passat.

La tendència negativa en el nombre de passatgers procedents del Regne Unit (-19,2%) i Alemanya (-22,8%) és compensada per l'increment en el passatge espanyol (14,9%).

El passatge procedent d'Itàlia es manté estable.

El aeropuerto de Ibiza mantiene un nivel de actividad similar al del año pasado.

La tendencia negativa en el número de pasajeros procedentes del Reino Unido (-19,2%) y Alemania (-22,8%) es compensada por el incremento en el pasaje español (14,9%).

El pasaje procedente de Italia se mantiene estable.

4.4.4. Turistes arribats					Turistas llegados	
Arribada de turistes via aèrea					Llegada de turistas vía aérea	
	Acumulats		Variació			
Gener-juny	Acumulados		Variación		Enero-junio	
Espanya	726.059	E	↗	11,5	España	
Alemanya	1.492.337	D	↗	5,5	Alemania	
Regne Unit	1.380.791	UK	↘	-6,5	Reino Unido	
França	110.286	F	↘	-13,3	Francia	
Itàlia	111.768	I	↘	-12,6	Italia	
Suïssa	52.918	CH	↘	-19,9	Suiza	
Bèlgica	40.132	B	↘	-29,1	Bélgica	
Suècia	67.825	S	↘	-5,0	Suecia	
Holanda	45.982	NL	↘	-29,7	Holanda	
Àustria	45.240	A	→	1,4	Austria	
Irlanda	80.626	IE	↘	-8,3	Irlanda	
Dinamarca	35.156	DK	↘	-4,7	Dinamarca	
Noruega	42.926	N	↘	-4,8	Noruega	
Luxemburg	8.898	LU	↘	-15,1	Luxemburgo	
Portugal	16.821	PT	↗	78,9	Portugal	
Finlàndia	8.231	SF	↘	-13,8	Finlandia	
Rússia	5.724	RUS	↗	62,6	Rusia	
Altres europeus	16.640	XEU	↘	-36,3	Otros europeos	
Resta	61.994	X	↗	20,7	Resto	
Total	4.350.354		→	-0,7	Total	

Durant el període de gener a juny, l'arribada de turistes per via aèria a Balears es manté estable i arriba a unes xifres similars a les del mateix període de l'any anterior.

Destaca l'increment de turisme nacional i alemany, mentre que és generalitzada la disminució a la resta de mercats internacionals.

El minvament en un dels principals mercats emissors, el britànic, és degut a la debilitat de la seva moneda enfront de l'euro, per la qual cosa es desvia part de la demanda cap a àrees fora de la Unió Monetària. A això cal afegir-hi la creixent oferta d'allotjament en destinacions de la conca mediterrània més competitius en preu.

En el período de enero a junio, la llegada de turistas por vía aérea a Baleares se mantiene estable y alcanza unas cifras similares a las del mismo período del año anterior.

Destaca el incremento de turismo nacional y alemán, mientras que es generalizada la disminución en el resto de mercados internacionales.

La merma en uno de los principales mercados emisores, el británico, es debida a la debilidad de su moneda frente al euro, por lo que se desvía parte de la demanda hacia áreas fuera de la Unión Monetaria. A ello cabe añadir la creciente oferta de alojamiento en destinos de la cuenca mediterránea más competitivos en precio.

Arribada de turistes via aèrea			 Llegada de turistas vía aérea		
	Acumulats		Variació		
Gener-juny	Acumulados		Variación		Enero-junio
Espanya	555.902	E	↗	9,8	España
Alemanya	1.329.032	D	↗	8,0	Alemania
Regne Unit	962.499	UK	↘	-6,6	Reino Unido
França	93.884	F	↘	-8,8	Francia
Itàlia	34.216	I	↘	-21,4	Italia
Suïssa	45.827	CH	↘	-16,2	Suiza
Bèlgica	32.876	B	↘	-11,0	Belgica
Suècia	62.078	S	↘	-5,9	Suecia
Holanda	35.535	NL	↘	-25,5	Holanda
Àustria	39.626	A	➡	0,2	Austria
Irlanda	63.982	IE	↘	-3,0	Irlanda
Dinamarca	33.142	DK	↘	-3,7	Dinamarca
Noruega	40.850	N	↘	-4,7	Noruega
Luxemburg	8.332	LU	↘	-7,2	Luxemburgo
Portugal	16.076	PT	↗	133,4	Portugal
Finlàndia	7.849	SF	↘	-12,6	Finlandia
Rússia	4.798	RUS	↗	130,1	Rusia
Altres europeus	12.902	XEU	↘	-35,8	Otros europeos
Resta	39.477	X	↗	35,7	Resto
Total	3.418.833		➡	1,2	Total

El nombre total de turistes arribats a Mallorca durant el primer semestre de l'any registra un mínim augment (1,2%) respecte de 2003.

Descendeix considerablement la xifra de turistes internacionals, principalment la de britànics (-6,6%). Es recupera el mercat alemany (8,0%), després d'acusades reduccions registrades en els darrers tres anys.

El turisme espanyol augmenta un 9,8%, encara que no arriba a compensar les pèrdues registrades en els principals mercats emissors.

El número total de turistas llegados a Mallorca en el primer semestre del año registra un mínimo aumento (1,2%) respecto de 2003.

Desciende considerablemente la cifra de turistas internacionales, principalmente la de británicos (-6,6%). Se recupera el mercado alemán (8,0%), después de acusadas reducciones registradas en los últimos tres años.

El turismo español aumenta un 9,8%, aunque no alcanza a compensar las pérdidas registradas en los principales mercados emisores.

Arribada de turistes via aèrea				Llegada de turistas vía aérea			
	Acumulats		Variació				
Gener-juny	Acumulados		Variación		Enero-junio		
Espanya	78.195	E	↗	10,6	España		
Alemanya	62.102	D	↘	-7,5	Alemania		
Regne Unit	207.606	UK	↘	-6,9	Reino Unido		
França	1.959	F	↘	-18,1	Francia		
Itàlia	19.610	I	↘	-13,9	Italia		
Suïssa	2.024	CH	↘	-47,9	Suiza		
Bèlgica	2.650	B	↘	-51,0	Bélgica		
Suècia	4.800	S	↗	13,9	Suecia		
Holanda	4.390	NL	↘	-39,9	Holanda		
Àustria	1.288	A	↘	-38,9	Austria		
Irlanda	8.815	IE	↘	-20,0	Irlanda		
Dinamarca	1.194	DK	→	-0,4	Dinamarca		
Noruega	1.753	N	↘	-6,4	Noruega		
Luxemburg	184	LU	↘	-76,6	Luxemburgo		
Portugal	63	PT	↘	-96,8	Portugal		
Finlàndia	171	SF	↘	-16,2	Finlandia		
Rússia	226	RUS	↗	156,8	Rusia		
Altres europeus	1.784	XEU	↘	-23,4	Otros europeos		
Resta	3.949	X	↘	-39,6	Resto		
Total	402.763		↘	-7,4	Total		

El nombre total de turistes arribats a Menorca des de gener fins al juny descendeix un 7,4%, gràcies sobretot a la pèrdua en les xifres de visitants britànics (-6,9%).

La resta de mercats internacionals registra també un comportament negatiu.

El turisme espanyol, segon mercat en importància en la illa, mostra un bon comportament, el qual s'incrementa un 10,6% durant el primer semestre de l'any.

El número total de turistas llegados a Menorca desde enero hasta junio desciende un 7,4%, merced principalmente a la pérdida en las cifras de visitantes británicos (-6,9%).

El resto de mercados internacionales registran también un comportamiento negativo.

El turismo español, segundo mercado en importancia en la isla, muestra un buen comportamiento, incrementando un 10,6% en el primer semestre del año.

Arribada de turistes via aèrea				Llegada de turistas vía aérea			
	Acumulats		Variació				
Gener-juny	Acumulados		Variación		Enero-junio		
Espanya	91.962	E	↗	24,7	España		
Alemanya	101.203	D	↘	-13,5	Alemania		
Regne Unit	210.686	UK	↘	-5,5	Reino Unido		
França	14.443	F	↘	-34,1	Francia		
Itàlia	57.942	I	↘	-6,0	Italia		
Suïssa	5.067	CH	↘	-32,9	Suiza		
Bèlgica	4.606	B	↘	-67,6	Belgica		
Suècia	947	S	↘	-20,2	Suecia		
Holanda	6.057	NL	↘	-41,4	Holanda		
Austría	4.326	A	↗	46,0	Austria		
Irlanda	7.829	IE	↘	-28,4	Irlanda		
Dinamarca	820	DK	↘	-34,5	Dinamarca		
Noruega	323	N	↘	-17,4	Noruega		
Luxemburg	382	LU	↘	-46,3	Luxemburgo		
Portugal	682	PT	↗	30,7	Portugal		
Finlàndia	211	SF	↘	-42,8	Finlandia		
Rússia	700	RUS	↘	-48,1	Rusia		
Altres europeus	1.954	XEU	↘	-47,3	Otros europeos		
Resta	18.568	X	↗	18,1	Resto		
Total	528.708		↘	-7,0	Total		

El nombre de turistes arribats a les Pitiüses durant el primer semestre ha resultat un 7,0% menor respecte de 2003, a causa principalment del decreixement en el nombre de visitants britànics (-5,5%) i alemanys (-13,5%), que suposen el 75% dels hostes.

La resta de mercats internacionals manté una tendència negativa.

Cal destacar un notable augment de turistes espanyols (24,7%).

El número de turistas llegados a las Pitiusas durante el primer semestre ha resultado un 7,0% menor respecto de 2003, debido principalmente al decremento en el número de visitantes británicos (-5,5%) y alemanes (-13,5%), quienes suponen el 75% de los huéspedes.

El resto de mercados internacionales mantienen una tendencia negativa.

Cabe destacar un notable aumento de turistas españoles (24,7%).

4.4.5. Turisme. Allotjament				Turismo. Alojamiento			
Establiments turístics				Establecimientos turísticos			
	II Trimestre 2004			Acumulat			
	Nombre Número	Var. (%)	% sobre total	Nombre Número	Var. (%)	% sobre total	
Pernotacions	17.362.701	-6,3	100	20.824.111	-5,5	100	Pernotaciones
Establiment hotelier	14.083.761	-6,0	81,1	16.973.080	-4,1	82,9	Establecimiento hotelero
Apartament turístic	3.163.831	-8,5	18,2	3.332.666	-9,1	16,4	Apartamento turístico
Turisme rural	103.946	35,4	0,6	135.494	28,4	0,7	Turismo rural
Càmping	11.163	-38,5	0,1	11.163	-38,5	0,1	Campamento turístico
Viatgers	2.565.358	1,0	100	3.080.935	-2,4	100	Viajeros
Establiment hotelier	2.175.106	14,5	84,8	2.663.348	-4,6	86,4	Establecimiento hotelero
Apartament turístic	374.566	16,4	14,6	396.172	16,2	12,9	Apartamento turístico
Turisme rural	13.456	11,5	0,5	19.185	-2,5	0,6	Turismo rural
Càmping	2.230	-40,0	0,1	2.230	-39,7	0,1	Campamento turístico
Estada mitjana (dies)	7,5	-6,5		6,8	-3,2		Estancia media (días)
Establiment hotelier	7,1	-0,6		6,5	-0,6		Establecimiento hotelero
Apartament turístic	8,4	-21,4		8,5	-21,0		Apartamento turístico
Turisme rural	7,7	21,5		7,1	31,6		Turismo rural
Càmping	5,0	2,1		5,0	2,1		Campamento turístico

Font: INE

En el període de gener a juny, el total de pernoctacions en establiments turístics descendeix un 5,5% pel que fa al mateix període de l'any anterior. El descens es deu tant a un acurçament de l'estada mitjana (-3,2%) com a un menor nombre d'hostes (-2,4%).

El descens de pernoctacions s'ha concentrat en el turisme internacional (-7,1%). En els hotels es registra un descens en nombre de viatgers (-7,2%) mentre que es manté l'estada mitjana. En els apartaments s'incrementa el nombre de visitants internacionals (13,6%), però es redueix acusadament la durada de l'estada mitjana (-20,8%).

Part de la menor activitat del turisme internacional ha estat compensada pel mercat espanyol. El nombre de pernoctacions augmenta un 5,8% als establiments hotelers, i un 25,7% en els apartaments turístics.

Fuente: INE

En el período de enero a junio, el total de pernoctaciones en establecimientos turísticos desciende un 5,5% con respecto al mismo período del año anterior. El descenso se debe tanto a un acortamiento de la estancia media (-3,2%) como a un menor número de huéspedes (-2,4%).

El descenso de pernoctaciones se ha concentrado en el turismo internacional (-7,1%). En los hoteles se registra un descenso en número de viajeros (-7,2%) mientras que se mantiene la estancia media. En los apartamentos se incrementa el número de visitantes internacionales (13,6%), pero se reduce acusadamente la duración de la estancia media (-20,8%).

Parte de la menor actividad del turismo internacional ha sido compensada por el mercado español. El número de pernoctaciones aumenta un 5,8% en los establecimientos hoteleros y un 25,7% en los apartamentos turísticos.

Grau d'ocupació, en %	Maig Mayo	Juny Junio	Juliol Julio	Grado de ocupación, en %
Establiment hotelier	5,9	2,0	83,2	Establecimiento hotelero
Diferència amb l'any 2003	,9	,9	0,93	Diferencia con el año 2003
Apartament turístic	5,7	4,5	71,3	Apartamento turístico
Diferència amb l'any 2003	,3	.4	-8,0	Diferencia con el año 2003

Turisme internacional				Turismo internacional			
	II Trimestre 2004			Acumulat			
	Nombre Número	Var. (%)	% sobre total	Nombre Número	Var. (%)	Acumulado % sobre total	
 Pernoctacions	↘ 15.922.397	-6,6	100	↘ 18.310.071	-7,1	100	Pernoctaciones
Establiment hotelier	↘ 12.779.318	-6,1	80,3	↘ 14.982.885	-6,6	81,8	Establecimiento hotelero
Apartament turístic	↘ 3.044.235	-9,4	19,1	↘ 3.200.313	-10,1	17,5	Apartamento turístico
Turisme rural	↗ 94.335	39,8	0,6	↗ 122.364	33,7	0,7	Turismo rural
Càmping	↘ 4.509	-50,9	0,1	↘ 4.509	-50,9	0,0	Campamento turístico
 Viatgers	↘ 2.196.030	-4,8	100	↘ 2.540.357	-4,6	100	Viajeros
Establiment hotelier	↘ 1.834.027	-7,7	83,5	↘ 2.154.711	-7,2	84,8	Establecimiento hotelero
Apartament turístic	↗ 350.361	13,9	16,0	↗ 369.395	13,6	14,5	Apartamento turístico
Turisme rural	↗ 11.000	12,2	0,5	↗ 15.609	4,7	0,6	Turismo rural
Càmping	↘ 642	-61,5	0,0	↘ 642	-61,5	0,0	Campamento turístico
 Estada mitjana (dies)	↘ 8,0	-5,5		↘ 7,2	-2,6		Estancia media (días)
Establiment hotelier	→ 7,6	0,9		→ 7,0	0,6		Establecimiento hotelero
Apartament turístic	↘ 8,7	-20,5		↘ 8,7	-20,8		Apartamento turístico
Turisme rural	↗ 8,6	24,6		↗ 7,8	27,7		Turismo rural
Càmping	↗ 7,0	27,5		↘ 7,0	-27,5		Campamento turístico

Turisme nacional						Turismo nacional			
	IV trimestre				Acumulat			Fuente: INE	
	Nombre Número	Var. (%)	% sobre total	Nombre Número	Var. (%)	Acumulado % sobre total			
 Pernoctacions	↗ 1.586.448	11,7	100	↗ 2.484.041	6,5	100	Pernoctaciones 		
Establiment hoteler	↗ 1.450.586	11,3	91,4	↗ 2.331.903	5,8	93,9	Establecimiento hotelero		
Apartament turístic	↗ 119.596	22,1	7,5	↗ 132.353	25,7	5,3	Apartamento turístico		
Turisme rural	↗ 9.612	3,7	0,6	↘ 13.131	-6,5	0,5	Turismo rural		
Càmping	↘ 6.654	-25,7	0,4	↘ 6.654	-25,7	0,3	Campamento turístico		
 Viatgers	↗ 369.328	14,3	100	↗ 540.278	9,9	100	Viajeros 		
Establiment hoteler	↗ 341.079	12,0	92,4	↗ 508.637	8,4	94,1	Establecimiento hotelero		
Apartament turístic	↗ 24.205	70,7	6,6	↗ 26.477	71,7	4,9	Apartamento turístico		
Turisme rural	↗ 2.456	8,5	0,7	↘ 3.576	-24,8	0,7	Turismo rural		
Càmping	↘ 1.588	-21,8	0,9	↘ 1.588	-21,8	0,3	Campamento turístico		
 Estada mitjana (dies)	↘ 4,1	-2,5		↘ 4,6	-3,1		Estancia media (días) 		
Establiment hoteler	↗ 4,0	2,1		↘ 4,6	-2,3		Establecimiento hotelero		
Apartament turístic	↘ 4,9	-28,5		↘ 5,0	-26,8		Apartamento turístico		
Turisme rural	↘ 3,9	-4,5		↗ 3,7	24,3		Turismo rural		
Càmping	↘ 4,2	-5,0		↘ 4,2	-7,4		Campamento turístico		

Fins al mes de juny es registra menor grau d'ocupació tant en establiments hotelers com en apartaments turístics. En el mes de juliol la situació s'estabilitza en el cas dels establiments hotelers.

Hasta el mes de junio se registra menor grado de ocupación tanto en establecimientos hoteleros como en apartamentos turísticos. En el mes de julio la situación se estabiliza en el caso de los establecimientos hoteleros.

Establiments hotelers	II trimestre			Acumulat Acumulado			Establecimientos hoteleros
	Nombre	Número	Var. (%)	Nombre	Número	Var. (%)	
 Pernoctacions	↘	10.944.484	-4,9	↘	13.880.922	-5,0	Pernoctaciones
Internacional	↘	10.000.374	-5,4	↘	12.185.029	-5,6	Internacional
Espanyol	→	944.524	1,7	→	1.695.893	-0,1	Español
 Viatgers	↘	1.652.994	-6,1	↘	2.102.364	-4,7	Viajeros
Internacional	↘	1.437.159	-7,2	↘	1.752.231	-5,9	Internacional
Espanyol	↗	215.835	2,6	↗	350.133	1,8	Español
 Estada mitjana (dies)	→	6,6	1,3	↘	6,6	-0,3	Estancia media (días)
Internacional	→	7,0	2,0	→	7,0	0,3	Internacional
Espanyol	→	4,4	-0,9	→	4,8	-1,8	Español

Els establiments hotelers a Mallorca durant el primer semestre de l'any registren un menor nombre de pernoctacions (-5,0%) a causa del minvament en la xifra de viatgers internacionals (-5,9%).

Los establecimientos hoteleros en Mallorca en el primer semestre del año registran un menor número de pernoctaciones (-5,0%) debido a la merma en la cifra de viajeros internacionales (-5,9%).

Establiments hotelers Maig-juny				Acumulat des de maig Acumulado desde mayo			Establecimientos Hoteleros Mayo-junio
	Nombre	Número	Var. (%)	Nombre	Número	Var. (%)	
 Pernoctacions	↘	960.672	-10,0	↗	960.672	-1,5	Pernoctaciones
Internacional	↘	803.958	-13,0	↗	803.958	-3,2	Internacional
Espanyol	↗	156.714	8,7	↗	156.714	11,1	Español
 Viatgers	↘	169.691	-13,5	↗	169.691	3,2	Viajeros
Internacional	↘	129.781	-20,5	↗	129.781	4,9	Internacional
Espanyol	↗	39.910	21,5	↗	39.910	-1,9	Español
 Estada mitjana (dies)	↗	5,7	6,2	↗	5,7	4,0	Estancia media (días)
Internacional	↗	6,2	5,5	↗	6,2	9,5	Internacional
Espanyol	↗	3,9	9,5	↗	3,9	1,5	Español

A Menorca, el nombre de pernoctacions en allotjaments turístics des del mes de maig fins al juny descendeix un (10,0%) a causa del menor nombre de viatgers internacionals.

En Menorca, el número de pernoctaciones en alojamientos turísticos desde el mes de mayo hasta junio desciende un (10,0%) debido al menor número de viajeros internacionales.

S'incrementa el nombre de pernoctacions nacionals a causa de l'augment de visitants (8,7).

Se incrementa el número de pernoctaciones nacionales debido al aumento de visitantes (8,7).

Establiments hotelers Maig-juny				Acumulat des de maig Acumulado desde mayo			Establecimientos hoteleros Mayo-junio
	Nombre	Número	Var. (%)	Nombre	Número	Var. (%)	
 Pernoctacions		2.178.190	-3,4		2.178.190	-3,8	Pernoctaciones
Internacional		1.953.935	-7,8		1.953.935	-4,5	Internacional
Espanyol		224.255	-2,8		224.255	-3,3	Español
 Viatgers		317.764	1,4		317.764	1,2	Viajeros
Internacional		260.961	-5,0		260.961	-6,8	Internacional
Espanyol		56.803	4,7		56.803	4,6	Español
 Estada mitjana (dies)		6,9	-4,7		6,9	-6,7	Estancia media (días)
Internacional		7,5	-2,9		7,5	-2,6	Internacional
Espanyol		3,9	-5,6		3,9	-11,4	Español

Als establiments hotelers pitiusos disminueix el nombre de pernoctacions (-3,4%). Aquesta pèrdua es concentra en el turisme internacional, amb una menor quantitat de viatgers (-5,0%) i un acurçament de l'estada.

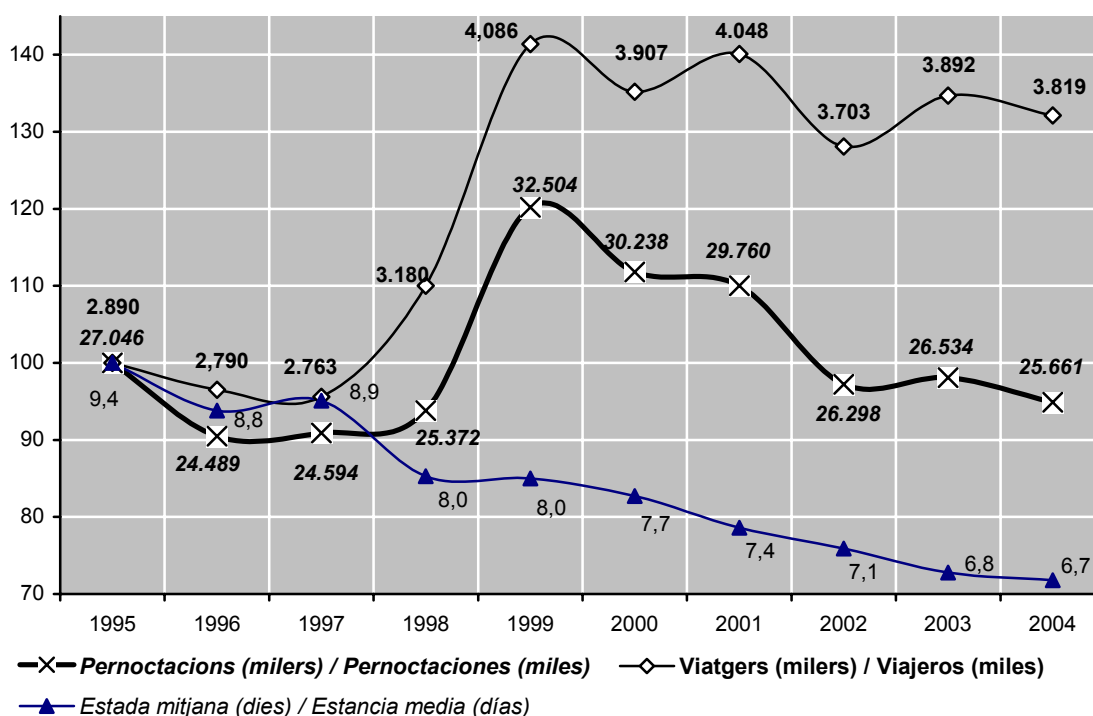
Creix el nombre de turistes nacionals, encara que descendeix el nombre de pernoctacions a causa de l'abreujament de l'estada mitjana.

Evolució de pernoctacions, viatgers i estada mitjana (EM), gener-abril
Font: INE i elaboració pròpia

En los establecimientos hoteleros pitiusos disminuye el número de pernoctaciones (-3,4%). Esta pérdida se concentra en el turismo internacional, con una menor cantidad de viajeros (-5,0%) y un acortamiento de la estancia.

Crece el número de turistas nacionales, aunque descende el número de pernoctaciones debido al abreviamento de la estancia media.

Evolución de pernoctaciones, viajeros y estancia media (EM), enero-julio
Fuente: INE y elaboración propia

- Anàlisi gràfica gener-juliol

El gràfic anterior mostra l'evolució de l'activitat als establiments hotelers durant el període gener-juliol dels darrers deu anys.

El nombre de pernoctacions descendeix durant el període 1999-2002. Des de 2002 es manté estable entorn dels 26 milions.

L'acurçament de l'estada ha pogut ser compensat per lleugers augments en el nombre d'hostes.

La major competència dels nous mercats i la creixent implantació de les línies de baix cost fan que el client pugui viatjar amb major freqüència. D'altra banda, es destinen els períodes llargs vacacionals per als viatges de llarga distància (Carib, Àfrica, Índic). A això s'afegeix la flexibilitat i transparència en el mercat que atorga Internet.

- Análisis gráfico enero-julio

El gráfico anterior muestra la evolución de la actividad en los establecimientos hoteleros en el periodo enero-julio de los últimos diez años.

El número de pernoctaciones descende en el periodo 1999-2002. Desde 2002 se mantiene estable en torno a los 26 millones.

El acortamiento de la estancia ha podido ser compensado por ligeros aumentos en el número de huéspedes.

La mayor competencia de los nuevos mercados y la creciente implantación de las líneas de bajo coste hacen que el cliente pueda viajar con mayor frecuencia. Por otro lado, se destinan los periodos largos vacacionales para los viajes de larga distancia (Caribe, África, Índico). A ello se le añade la flexibilidad y transparencia en el mercado que otorga Internet.

4.4.6. Turisme. Comparatiu amb altres destinacions competidores

Turismo. Comparativa con otros destinos competidores

Nombre de turistes internacionals arribats		Número de turistas internacionales llegados	
		Enero- Julio	
Amb procedència de l'estranger		Total	Var. (%)
Illes Balears¹	➔	5.416.241	1,1
Mallorca	➔	3.418.883	1,2
Menorca	➡	402.763	-7,4
Pitiüses	➡	528.708	-7,0
Canàries	➡	5.689.726	-5,7
Andalusia	➔	4.382.954	0,7
Comunitat Valenciana	➡	2.718.538	-3,6
Malta	➔	471.407	0,3
Xipre	➡	1.262.760	-4,5
Croàcia	↗	1.036.690	9,3
Turquia ²	↗	2.752.435	57,2
Madeira (pernoctacions)	➡	847.322	-4,6
Algarve (pernoctacions)	➡	1.631.121	-4,5
Amb procedència d'Alemanya			
Illes Balears¹	↗	1.492.337	5,5
Mallorca	↗	1.329.032	8,0
Menorca	➡	62.102	-7,5
Pitiüses	➡	101.203	-13,5
Espanya (conjunt)	➔	5.546.294	0,7
Malta	➡	55.355	-6,7
Xipre	➡	85.677	-3,7
Croàcia	↗	207.965	7,9
Turquia (només juny)	↗	107.432	4,5
Amb procedència del Regne Unit			
Illes Balears¹	➡	1.380.791	-6,5
Mallorca	➡	962.499	-6,6
Menorca	➡	207.606	-6,9
Pitiüses	➡	210.686	-5,5
Espanya (conjunt)	↗	9.278.457	3,8
Malta	➔	199.383	-1,9
Xipre	➡	713.675	-2,8
Croàcia	↗	31.664	14,7
Turquia(només juny)	↗	778.441	22,1

¹ Turistes per via aèria.

² Visitants per via aèria de la resta d'Europa, excepte Bulgària, Romania, antics membres de la URSS i Iugoslàvia.

³ No residents entrats al país.

n. d. No disponible.

Font: CITTIB, Frontur, instituts estadístics de Malta, Xipre, Croàcia i Turquia.

¹ Turistas por vía aérea.

² Visitantes por vía aérea del resto de Europa, excepto Bulgaria, Rumanía, antiguos miembros de la URSS y Yugoslavia.

³ No residentes entrados en el país.

n. d. No disponible

Fuente: CITTIB, Frontur, institutos estadísticos de Malta, Chipre, Croacia y Turquia.

La majoria de destinacions tradicionals han registrat descensos en el nombre de visitants, amb l'excepció d'Andalusia.

Les noves destinacions mediterrànies (Turquia, Croàcia) continuen mostrant una evolució expansiva en el nombre de visitants, amb increments del 57,2% i 9,3%, respectivament.

La mayoría de destinos tradicionales han registrado descensos en el número de visitantes, con la excepción de Andalucía.

Los nuevos destinos mediterráneos (Turquía, Croacia) continúan mostrando una evolución expansiva en el número de visitantes, con incrementos del 57,2% y 9,3% respectivamente.

Continua la recuperació del turisme alemany a Mallorca (8,0%), ja que és la principal destinació d'entre els comparats i l'únic tradicional en què l'evolució és positiva. La lenta recuperació de l'economia alemanya, amb una taxa d'atur que arriba a màxims històrics des de la reunificació, influeix directament en una menor afluència turística.

El turisme britànic registra un descens generalitzat en gairebé totes les destinacions tradicionals. A Balears descendeix el nombre de visitants (-6,5), mentre que en el conjunt d'Espanya la tendència és positiva (3,8%).

Continúa la recuperación del turismo alemán en Mallorca (8,0%), siendo el principal destino de entre los comparados y el único tradicional donde la evolución es positiva. La lenta recuperación de la economía alemana, con una tasa de paro que alcanza máximos históricos desde la reunificación, influye directamente en una menor afluencia turística.

El turismo británico registra un descenso generalizado en casi todos los destinos tradicionales. En Baleares desciende el número de visitantes (-6,5), mientras que en el conjunto de España la tendencia es positiva (3,8%).

4.4.7. Turisme. Ingressos i preus

Turismo. Ingresos y precios

Variació interanual de l'índex de preus hotelers

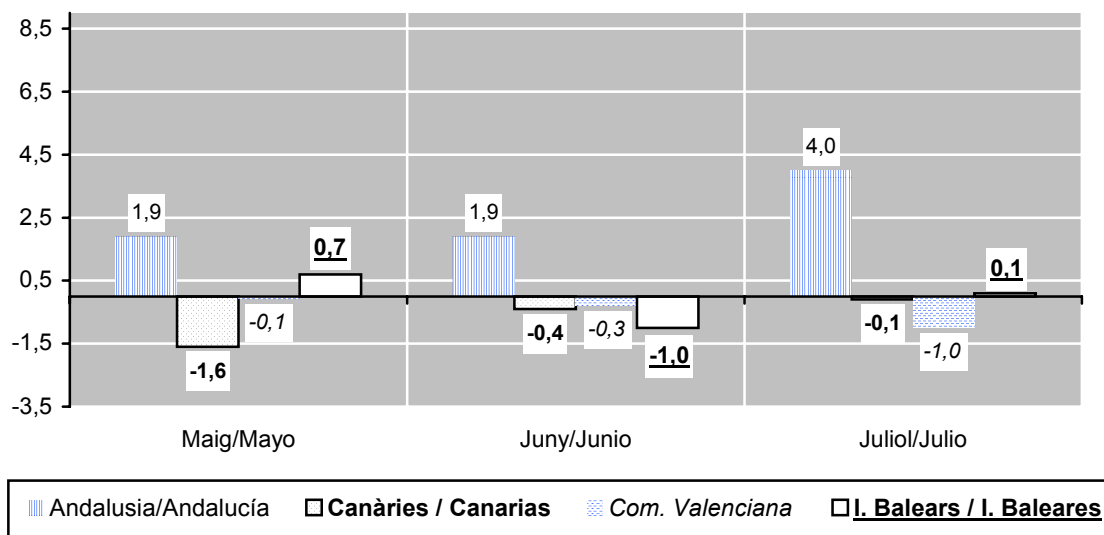
Base 2001=100

Font: INE i elaboració pròpia

Variación interanual del Índice de precios hoteleros.

Base 2001=100.

Fuente: INE y elaboración propia

Variació interanual de l'índex d'ingressos hotelers

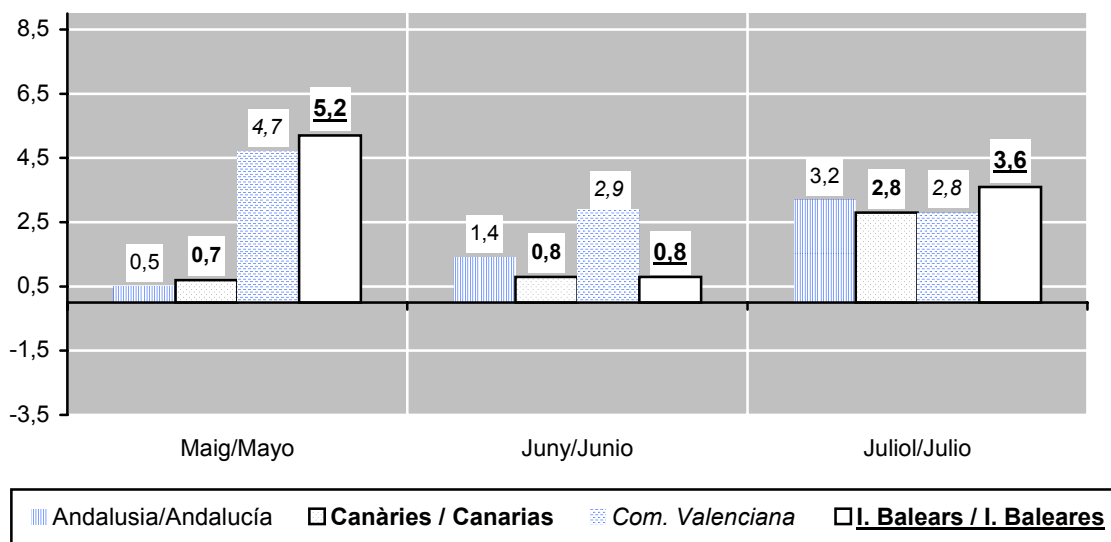
Base 2001=100

Font: INE i elaboració pròpia

Variación interanual del Índice de ingresos hoteleros

Base 2001=100

Fuente: INE y elaboración propia

Durant els mesos de maig a juliol, l'índex de preus hotelers de Balears es manté en nivells similars als de 2003. Entre les destinacions espanyoles directament competidores, només Andalusia registra una evolució positiva en demanda i en preus.

En los meses de mayo a julio, el índice de precios hoteleros de Baleares se mantiene en niveles similares a los de 2003. Entre los destinos españoles directamente competidores, sólo Andalucía registra una evolución positiva en demanda y en precios.

Aquesta evolució a Balears contrasta amb la de l'índex d'ingressos hotelers, que registra notables increments al maig (5,2%) i juliol (3,6%). Durant aquest darrer mes registra el major augment entre les destinacions comparades. L'increment es deu a la prestació de serveis de major valor afegit, com també a la implantació de noves formes de comercialització ("tot inclòs" i altres).

Dicha evolución en Baleares contrasta con la del índice de ingresos hoteleros, que registra notables incrementos en mayo (5,2%) y julio (3,6%). En este último mes registra el mayor aumento de entre los destinos comparados. El incremento se debe a la prestación de servicios de mayor valor añadido, así como a la implantación de nuevas formas de comercialización ("todo incluido" y otros).

Variació anual en els índexs de preus, juny Restaurants, bars i cafeteries

Illes Balears	4,5
Canàries	1,7
Andalusia	4,6
Comunitat Valenciana	4,2
Portugal ¹	4,4
Itàlia ¹	3,1
Grècia ¹	4,4

Font: INE, Eurostat

Inclou hotels. L'índex de preus de consum per al grup d'hotels, *cafès i restaurants* assenyala bàsicament l'evolució en la restauració, ja que l'allotjament hotelier té poca incidència sobre la seva evolució.

Variación anual en el índice de precios, junio Restaurantes, bares y cafeterías

Islas Baleares	4,5
Canarias	1,7
Andalucía	4,6
Comunidad Valenciana	4,2
Portugal ¹	4,4
Italia ¹	3,1
Grecia ¹	4,4

Fuente: INE, Eurostat

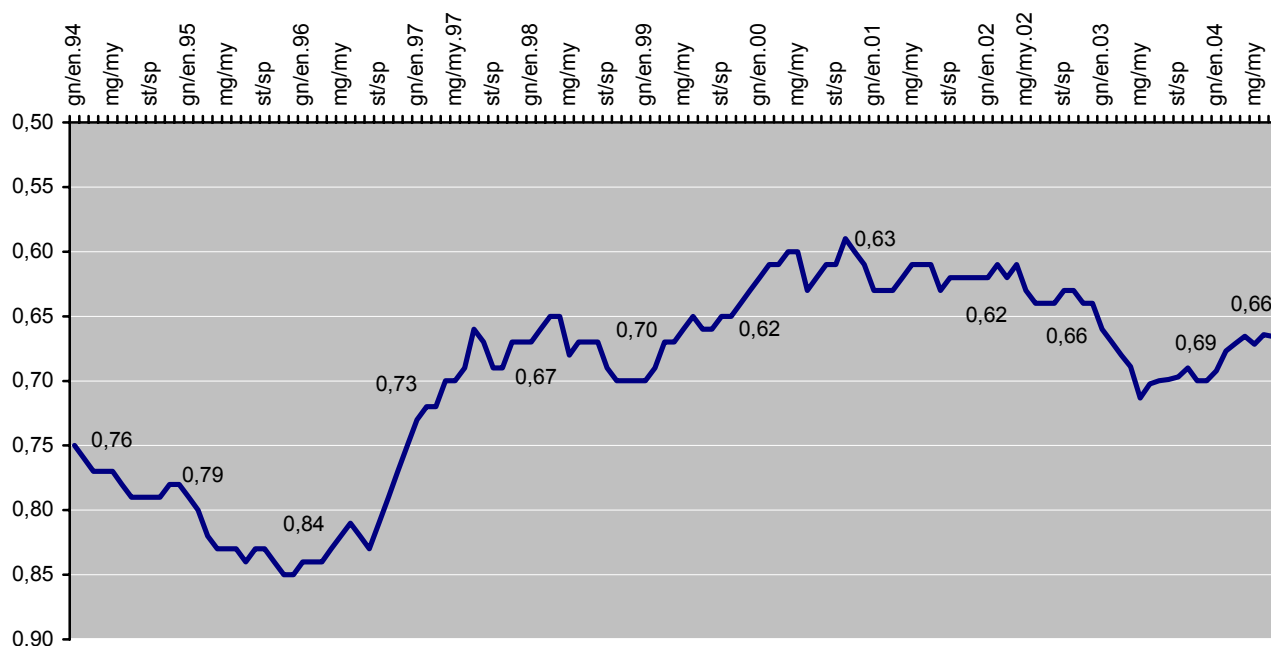
Incluye Hoteles. El índice de precios de consumo para el grupo de hoteles, cafeterías y restaurantes señala básicamente la evolución de la restauración, ya que el alojamiento hotelero tiene poca incidencia sobre la evolución del mismo.

Divises - tipus de canvi mitjà mensual per ecu/euro
Des de la segona fase de la Unió Monetària Europea
Escala invertida. En color blau, previsions del mercat
Valors mostrats per al gener de cada any i el darrer mes de la sèrie

Font: Banc d'Espanya

Divisas – tipo de cambio medio mensual por ecu/euro
Desde la segunda fase de la Unión Monetaria Europea
Escala invertida. En azul, previsiones del mercado
Valores fijados para enero de cada año y el último mes de la serie

Fuente: Banco de España

Al juny, l'índex de preus de restaurants, bars i cafeteries registra a Balears un increment interanual del 4,5%.

L'augment és superior al de la majoria de destinacions competidores analitzades.

L'índex de preus de consum a Alemanya va registrar una variació interanual al juliol del 2,0%. Continua, per tant, incrementant-se el diferencial entre la nostra oferta en restauració i el cost de vida a Alemanya, amb la qual cosa es perd competitivitat en preu.

L'apreciació de l'euro encara suposa un encariment de la nostra oferta per al turisme britànic, la qual cosa ha influït directament en l'arribada de visitants al nostre país.

En junio, el índice de precios de *restaurantes, bares y cafeterías* registra en Baleares un incremento interanual del 4,5%.

El aumento es superior al de la mayoría de destinos competidores analizados.

El índice de precios de consumo en Alemania registró una variación interanual en julio del 2,0%. Continúa por lo tanto incrementándose el diferencial de precios entre nuestra oferta en restauración y el coste de la vida en Alemania, con lo que se pierde competitividad en precio.

La apreciación del euro sigue suponiendo un encarecimiento de nuestra oferta para el turismo británico, lo cual ha influido directamente en la llegada de visitantes a nuestro país.

4.5.	Consum i inversió	Consumo e inversión	
4.5.1.	Consum	Consumo	
Evolució del consum dels residents		Evolución del consumo de los residentes	
Taxes de variació interanual, preus constants (en %)		Tasas de variación interanual, precios constantes (en%)	
2001	2002	2003 (e)	2004 (p)
1.3	0.8	1.2	3.1-4.1

a: avanç

e: estimació

p: previsió

Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

a: avance

e: estimación

p: previsión

Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación

Indicadors del consum			Indicadores del consumo		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T ^{t-k} (%)		
Facturació elèctrica usos domèstics (MWh)	jl	132.791		↗ 11,0	Facturación eléctrica usos domésticos (MWh)
	jl	101.946		↗ 11,4	
	jl	14.000		↗ 8,3	
	jl	16.845		↗ 10,7	
Vendes de benzina (quilolitres)	jl	38.982		↘ -2,3	Ventas de gasolina (quilolitros)
	jl	28.369		↘ -2,8	
	jl	4.403		→ -1,3	
	jl	6.210		→ -0,2	
Matriculació de vehicles	jn	7.746		↗ 14,9	Matriculación de vehículos
	jn	5.652		↗ 12,5	
	jn	955		↗ 26,6	
	jn	1.139		↗ 24,1	
Matricuació de vehicles familiars no lloguer ¹	jn	2.897		↗ 15,3	Matriculación de vehículos familiares no alquiler ¹
Consum privat per resident, € constants de 1995			Consumo privado por residente, € constantes de 1995		
Despesa total	1T	1.545,7		↗ 2,9	Gasto total
Alimentació, begudes i tabac	1T	243,7		↘ -8,3	Alimentación, bebidas y tabaco
Resta de la despesa	1T	1302,0		↗ 5,8	Resto del gasto
Confiança dels consumidors ² var(%)	1T	28,6		↘ -14,2	Confianza de los consumidores ² var(%)
Llars sense dificultats per arribar a fi de mes ³ var(%)	1T	36,0		↘ -13,6	Hogares sin dificultad para llegar a fin de mes ³ var(%)
Índex de vendes al detall ^{var(%)}	jn	118,0		↗ 2,8	Índice de ventas al por menor ^{var(%)}

Fonts: CLH, Gesa-Endesa, INE, IEA i Anfac

¹. No inclou totterrenys ni comercials

². Enquesta contínua de pressuposts familiars: percentatge de les llars que consideren que el moment actual és adient per fer compres importants, excloses les compres d'habitatge, més les llars que consideren que el moment actual no és adient.

³. Enquesta contínua de pressuposts familiars: percentatge de les llars que no tenen dificultats per arribar a fi de mes d'acord amb els seus ingressos nets mensuals

Fuentes: CLH, Gesa-Endesa, INE, IEA y Anfac

¹. No incluye todoterrenos ni comerciales

². Encuesta continua de presupuestos familiares: porcentaje de los hogares que consideran que el momento actual es adecuado para llevar a cabo compras importantes, excluidas compras de vivienda, más hogares que consideren que el momento actual no es adecuado

³. Encuesta continua de presupuestos familiares: porcentaje de los hogares que no tienen dificultades para llegar a final de mes de acuerdo con sus ingresos netos mensuales

La previsió de creixement del consum per a aquest any és entre un 3,1% i un 4,1%, per sobre de l'1,2% de l'any passat. El creixement de l'ocupació i els baixos tipus d'interès han afavorit aquesta positiva evolució.

L'enquesta contínua de pressupostos familiars estima que la despesa mitjana per persona ascendeix a 1.545,67 euros (a preus constants de 1995), que segueix una tendència positiva del 2,9% i corregint així el perfil descendent dels tres anteriors trimestres. El creixement se centra en les despeses no alimentàries (5,8%), mentre que continua la tendència decreixent en aliments, begudes i tabac (-8,3%).

El comportament expansiu de la despesa es fonamenta principalment en l'augment sostingut de la renda real disponible de les llars i per l'expansió del crèdit gràcies al baix tipus d'interès real. L'allargament del termini de devolució del deute ha provocat que la càrrega financera de les famílies (quota mensual) no s'hagi incrementat substancialment.

La millora en la capacitat financera de les famílies és sustentada per l'augment de la riquesa immobiliària provocada pels preus de l'habitatge.

En concordança amb l'augment de la despesa mitjana, disminueix el percentatge de llars sense dificultat per a arribar a final de mes (-13,6%). També disminueix la confiança dels consumidors per a afrontar compres importants, exclouent l'habitatge.

Aquesta evolució del consum ha repercutit en l'índex de vendes al consum, que ha crescut a una taxa interanual del 2,8% al juny.

La facturació elèctrica per a usos domèstics segueix mostrant un gran dinamisme, ja que ha augmentat al juliol un 11,0% a Balears, a pesar que no s'han registrat temperatures extremes tal com va ocórrer a l'estiu de 2003. Amb tot, s'observa una paulatina desacceleració de la tendència de creixement a l'illa de Mallorca i les Pitiüses, després del fort creixement en els mesos precedents.

La matricuació de vehicles familiars, llevat dels de lloguer, continua mostrant un considerable dinamisme, la qual accentua lleugerament al juny el seu ritme de creixement interanual (fins al 15,3%). El creixement de la població i el poder adquisitiu de les famílies són les causes que expliquen aquest desenvolupament.

L'evolució de les vendes de gasolina durant el mes de juliol (-2,8%) tendeix a accentuar el perfil de desacceleració reflectit en els darrers mesos. L'encariment dels carburants durant aquest any a causa dels alts preus que està assolint el petroli sembla ser el factor determinant en aquesta disminució.

La previsió de crecimiento del consumo para este año es de entre un 3,1% y un 4,1%, por encima del 1,2% del año pasado. El crecimiento del empleo y los bajos tipos de interés han favorecido esta positiva evolución.

La encuesta continua de presupuestos familiares estima que el gasto medio por persona asciende a 1.545,67 euros (a precios constantes de 1995), siguiendo una tendencia positiva del 2,9% i corrigiendo así el perfil descendente de los tres anteriores trimestres. El crecimiento se centra en los gastos no alimentarios (5,8%), mientras que continúa la tendencia decreciente en alimentos, bebidas y tabaco (-8,3%).

El comportamiento expansivo del gasto se asienta principalmente en el aumento sostenido de la renta real disponible de los hogares y por la expansión del crédito merced al bajo tipo de interés real. El alargamiento del plazo de devolución de la deuda ha provocado que la carga financiera de las familias (cuota mensual) no se haya incrementado sustancialmente.

La mejora en la capacidad financiera de las familias viene sustentada por el aumento de la riqueza inmobiliaria provocada por los precios de la vivienda.

En concordancia con el aumento del gasto medio, disminuye el porcentaje de hogares sin dificultad para llegar a final de mes (-13,6%). También disminuye la confianza de los consumidores para afrontar compras importantes, excluyendo la vivienda.

Esta evolución del consumo ha repercutido en el índice de ventas al consumo, creciendo a una tasa interanual del 2,8% en junio.

La facturación eléctrica para usos domésticos, sigue mostrando un gran dinamismo, aumentando en julio un 11,0% en Baleares, a pesar de no registrarse extremas temperaturas como ocurrió en el verano de 2003. Con todo, se observa una paulatina desaceleración de la tendencia de crecimiento en la isla de Mallorca y las Pitiusas, después del fuerte crecimiento en los meses precedentes.

La matricuación de vehículos familiares, excluyendo los de alquiler, continúa mostrando un considerable dinamismo, acentuándose ligeramente en junio su ritmo de crecimiento interanual (hasta el 15,3%). El crecimiento de la población y el poder adquisitivo de las familias son las causas que explican este desarrollo.

La evolución de las ventas de gasolina durante el mes de julio -2,8%, está tendiendo a acentuar el perfil de desaceleración reflejado en los últimos meses. El encarecimiento de los carburantes durante este año debido a los altos precios que está alcanzando el petróleo parece ser el factor determinante en esta disminución.

Es manté estable al juny la proporció d'efectes comercials impagats sobre vençuts en un 4,5%. L'import dels efectes de comerç impagats durant el segon trimestre augmenta un 18,3%, en relació amb el mateix trimestre del 2003. L'import dels efectes amb venciment en aquest període també registra creixements (11,3%).

Se mantiene estable en junio la proporción de efectos comerciales impagados sobre vencidos en un 4,5%. El importe de los efectos de comercio impagados durante el segundo trimestre aumenta un 18,3%, en relación con el mismo trimestre del 2003. El importe de los efectos con vencimiento en dicho período también registra crecimientos (11,3%).

4.5.2.. Inversió

Inversión

Evolució i perspectives de la inversió

Taxes de variació interanual, preus constants (en%)

2001	2002
5,2	-0,8

Evolución y perspectivas de la inversión

Tasas de variación interanual, precios constantes (en%)

2003 (e)	2004 (p)
0,6	0,6-1,6

a: avanç

e: estimació

p: previsió

Font: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació

a: avance

e: estimación

p: previsión

Fuente: Consejería de Economía, Hacienda e Innovación

Indicadors de la inversió

	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència Ciclo-tendencia T _{t-k} (%)		
Societats mercantils					Sociedades mercantiles
Augment net de capital (milers d'€) ¹	jn	47.768	↘	-21,2	Incremento neto de capital (miles de €) ¹
Capital de noves societats (milers d'€)	jn	17.193	↘	-35,3	Capital de nuevas sociedades (miles de €)
Creació neta de societats ²	jn	361	↗	14,9	Creación neta de sociedades ²
Empreses en règim general de SS ³	2T	38.691	→	1,2	Empresas en régimen general SS ³
Matriculació de camions	mg/my	773	↗	11,8	Matriculación de camiones
Matriculació d'automòbils turisme per a lloguer	jn	3.149	↗	13,2	Matriculación de automóviles turismo para alquiler.
Noves hipoteques (milers d'€)					Nuevas hipotecas (miles de €)
Hipoteques sobre habitatges en finques urbanes (milers d'€ constants)	ab	81.140	↗	22,6	Hipotecas sobre viviendas en fincas urbanas (miles € constantes)
Hipoteques sobre solars en finques urbanes (milers d'€ constants)	Ab	7.265	↗	44,8	Hipotecas sobre solares en fincas urbanas (miles € constantes)
Número de noves hipoteques sobre habitatges	gn-ab en-ab	9.839	↗	21,3	Número de nuevas hipotecas sobre viviendas construidas,

Font: INE, MTA, DGT i Anfac

¹. Capital de noves societats, més ampliacions de capital, menys reduccions de capital. Per a l'acumulat, mitjana. Euros corrents.

². Noves societats menys societats dissoltes

³. Amb centre de treball a les Balears

Fuente: INE, MTA, DGT y Anfac

¹. Capital de nuevas sociedades, más ampliaciones de capital, menos reducciones de capital. Para el acumulado, media. Euros corrientes.

². Nuevas sociedades menos sociedades disueltas

³. Con centro de trabajo en Baleares

Pel que fa a les perspectives d'inversió per al conjunt de l'any, es preveu una taxa de creixement entre el 0,6% i l'1,6%, superior a la de l'any anterior.

Aquest increment es basarà principalment en la inversió en construcció, malgrat que també es registra una lleugera millora en la inversió de béns d'equip.

Es percep una lleugera evolució a l'alça durant els mesos de maig i juny de la variació neta de capital en les societats mercantils (sense considerar els minvaments per dissolució), que encara que segueix amb taxes negatives, -21,2% interanual al juny, és una mica millor que en els primers mesos del 2004.

Con respecto a las perspectivas de inversión para el conjunto del año se prevé una tasa de crecimiento de entre el 0,6% y 1,6%, superior a la del año anterior.

Este incremento se apoyará principalmente en la inversión en construcción, si bien también se registra una ligera mejora en la inversión de bienes de equipo.

Se percibe una ligera evolución al alza durante los meses de mayo y junio de la variación neta de capital en las sociedades mercantiles (sin considerar las mermas por disolución), que aunque sigue con tasas negativas, -21,2% interanual en junio, es algo mejor que en los primeros meses del 2004.

Les matriculacions de camions registren un ritme de creixement sostingut, és a dir, una taxa de l'11,8% interanual al maig.

Respecte a la matriculació d'automòbils de turisme per a lloguer, també se n'estabilitza el ritme de creixement, després de la forta inflexió a l'alça al març amb creixements del 37,2%

La inversió per a l'adquisició d'habitatges construïts augmenta amb una tendència del 22,6%, una vegada descomptat l'increment en el preu. L'import destinat a solars en finques urbanes, també creix a un ritme molt intens (44,8%), encara que tendeix a moderar-se en relació amb els darrers mesos.

La forta demanda en el sector residencial continua impulsada pels baixos tipus d'interès hipotecaris, l'alta rendibilitat registrada, l'expansió en l'ocupació, l'augment de la població i la demanda dels semiresidents.

Las matriculaciones de camiones registran un ritmo de crecimiento sostenido, es decir, una tasa del 11,8% interanual en mayo.

Respecto a la matriculación de automóviles de turismo para alquiler, también se estabiliza su ritmo de crecimiento, después de la fuerte inflexión al alza en marzo con crecimientos del 37,2%.

La inversión para la adquisición de viviendas construidas aumenta con una tendencia del 22,6%, una vez descontado el incremento en el precio. El importe destinado a solares en fincas urbanas, también crece a un ritmo muy intenso (44,8%), aunque tiende a moderarse en relación a los últimos meses.

La fuerte demanda en el sector residencial continúa impulsada por los bajos tipos de interés hipotecarios, la alta rentabilidad registrada, la expansión en el empleo, el aumento de la población y la demanda de los semiresidentes.

4.5.3. Crèdit i estalvi

Crédito y ahorro

Crèdit i estalvi			Crédito y ahorro		
	Darrera dada Último dato		Cicle-tendència/ Ciclo-tendencia T_{t-k}^t (%)		
Institucions de crèdit i estalvi					Instituciones de crédito y ahorro
Crèdits (milions d'€)	1T	21.024	↗	13,5	Créditos (millones de €)
Dipòsits (milions d'€)	1T	12.497	↗	4,6	Depósitos (millones de €)
Llars que estalvien ¹	1T	34,6	↘	-9,0	Hogares que ahorran ¹

Font: BE i INE

1. Enquesta de pressuposts familiars: percentatge de les llars que poden estalviar d'acord amb el seu nivell d'ingressos i de despeses

Fuente: BE y INE

1. Encuesta de presupuestos familiares: porcentaje de los hogares que pueden ahorrar de acuerdo con su nivel de ingresos y de gastos

El crèdit bancari creix un 13,5% interanual en el primer trimestre del 2004. Això no obstant, el creixement desaccelerat de la sèrie de cicle-tendència a partir del tercer trimestre del 2001 ens mostra una moderació en el ritme expansiu de l'activitat creditícia.

L'augment del crèdit a empreses i famílies ha seguit basant-se en les hipoteques. Es varen concedir en el primer trimestre 1.523 milions d'euros en hipoteques.

Continuen sent determinants els factors que han impulsat el creixement del crèdit durant els darrers anys: l'augment de la població, la creació d'ocupació, la millora en els salaris reals i l'increment en el preu de l'habitatge.

En aquest context s'ha incrementat la confiança dels consumidors, per la qual cosa també disminueix el percentatge de llars que estalvien.

Els dipòsits dels residents en les institucions de crèdit també varen augmentar (4,6%), fet que consolida la tendència al manteniment dels dos trimestres anteriors.

El crédito bancario crece un 13,5% interanual en el primer trimestre del 2004. No obstante, el crecimiento desacelerado de la sèrie de ciclo-tendencia a partir del tercer trimestre del 2001 nos muestra una moderación en el ritmo expansivo de la actividad crediticia.

El aumento del crédito a empresas y familias ha seguido basándose en las hipotecas. Se concedieron en el primer trimestre 1.523 millones de euros en hipotecas.

Continúan siendo determinantes los factores que han impulsado el crecimiento del crédito durante los últimos años: el aumento de la población, la creación de empleo, la mejora en los salarios reales y el incremento en el precio de la vivienda.

En este contexto se ha incrementado la confianza de los consumidores, por lo que también disminuye el porcentaje de hogares que ahorran.

Los depósitos de los residentes en las instituciones de crédito también aumentaron (4,6%), consolidando la tendencia al mantenimiento de los dos trimestres anteriores.

4.6. Preus

Precios

Inflació

Taxa de variació interanual de l'índex de preus de consum. Juliol 2004

	Balears	Espanya España	Balears Aportació a l'IPC Aportación al IPC	
Índex general	3,0	3,4		Índice general
Aliments, begudes no alcohòliques	3,3	4,5	0,7	Alimentos, bebidas no alcohólicas
Begudes alcohòliques i tabac	4,9	5,6	0,2	Bebidas alcohólicas y tabaco
Vestit i calçat	1,1	1,5	0,1	Vestido y calzado
Habitatge	3,4	3,7	0,4	Vivienda
Parament de la llar	0,8	1,7	0,1	Menaje del hogar
Medicina	0,9	0,2	0,0	Medicina
Transport	5,3	5,3	0,9	Transporte
Comunicacions	-0,3	-0,8	0,0	Comunicaciones
Oci i cultura	-1,5	0,2	-0,1	Ocio y cultura
Ensenyament	5,0	3,9	0,1	Enseñanza
Hotels, cafès i restaurants	4,5	4	0,5	Hoteles, cafeterías y restaurantes
Altres	3,1	3	0,3	Otros
Inflació subjacent	2,5	2,8		Inflación subyacente

Font: INE

Fuente: INE

IPC Balears¹, taxa interanual, juliol 2004
Subgrups i rúbriques amb aportació superior al 0,1% a la taxa interanual
 En percentatge

IPC Balears¹, tasa interanual, julio 2004
Subgrupos y rúbricas con aportación superior al 0,1% en la tasa interanual
 En porcentaje

	Taxa Tasa	Aportació Aportación	
Aliments	3,3	0,63	Alimentos
Olis i greixos	16,3	0,10	Aceites y grasas
Tabac	7,2	0,16	Tabaco
Vestit	2,6	0,18	Vestido
Lloguer d'habitatge	4,5	0,12	Alquiler de vivienda
Altres serveis relacionats amb l'habitatge	5,3	0,12	Otros servicios relacionados con la vivienda
Conservació de l'habitatge i altres despeses	5,7	0,17	Conservación de la vivienda y otros gastos
Béns i serveis relatius als vehicles	8,1	0,66	Bienes y servicios relativos a los vehículos
Serveis de transport	12,2	0,14	Servicios de transporte
Transport personal	4,5	0,76	Transporte personal
Transport públic interurbà	13,9	0,14	Transporte público interurbano
Equips i suports audiovisuals, fotografia	-10,7	-0,11	Equipos y soportes audiovisuales, fotografía
Ensenyament	5	0,10	enseñanza
Restaurants, bars i cafès	4,5	0,45	Restaurantes bares y cafeterías
Hotels i altres allotjaments	3,1	0,01	Hoteles y otros alojamientos
Assegurances	3,5	0,14	Seguros

Font: INE

Fuente: INE

Segons les dades de l'INE, durant el mes de juliol els preus a Balears varen baixar un 0,1% respecte del mes anterior (juny). La inflació en la taxa interanual va baixar també tres dècimes, del 3,3% al 3%, i va trencar així la tendència alcista dels darrers quatre mesos. Per al conjunt d'Espanya, la taxa interanual es col·loca en el 3,4%, quatre desenes per sobre de la de Balears.

La taxa d'inflació subjacent (que exclou els preus dels aliments frescs i els productes energètics) disminueixen un 0,2% respecte del mes anterior i se situa en el 2,5% en taxa interanual, a cinc desenes de l'índex general, cosa que és una dada positiva ja que la inflació subjacent anticipa l'evolució a mitjà termini de l'IPC.

L'augment dels preus durant els darrers mesos ha estat condicionat per l'evolució del preu dels carburants, que entre gener i juny registra un increment del 8,8%. D'aquesta manera el grup del transport ha estat el que ha registrat el major repunt (5,3%) i és el que més aporta a la variació de l'IPC.

La pujada dels preus del tabac del juliol de l'any passat ha col·locat el grup de *tabac i begudes alcohòliques* en el segon lloc del grup dels més inflacionistes, ja que varen créixer un 4,9%.

El grup d'aliments i begudes no alcohòliques registra una taxa interanual del 3,3%, tres desenes menys que al juny. Destaca la pujada d'*olis i greixos*. Aporta set desenes a la taxa de variació de l'índex general de preus de consum.

Según los datos del INE, en el mes de julio los precios en Baleares bajaron un 0,1% respecto del mes anterior (junio). La inflación en la tasa interanual bajó también, tres décimas, del 3,3% al 3%, rompiendo así la tendencia alcista de los últimos cuatro meses. Para el conjunto de España, la tasa interanual se coloca en el 3,4%, cuatro décimas por encima de la de Baleares.

La tasa de inflación subyacente (que excluye los precios de los alimentos frescos y los productos energéticos) disminuyen un 0,2% respecto del mes anterior y se sitúa en el 2,5% en tasa interanual, a cinco décimas del índice general, siendo esto un dato positivo por cuanto la inflación subyacente anticipa la evolución a medio plazo del IPC.

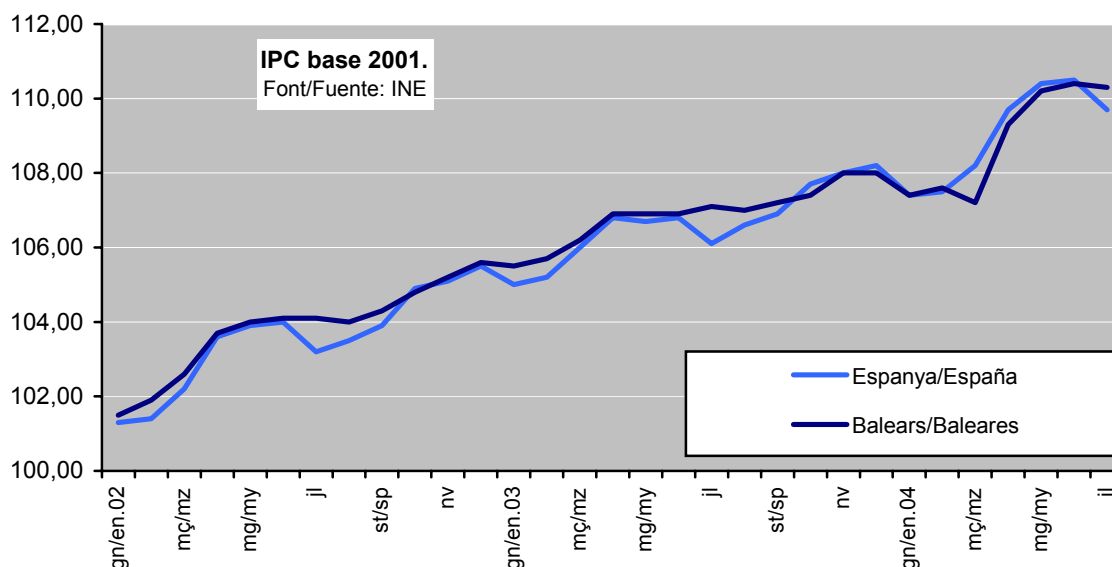
El aumento de los precios durante los últimos meses ha estado condicionado por la evolución del precio de los carburantes, que entre enero y junio registra un incremento del 8,8%. De esta manera el grupo del *transporte* ha sido el que ha registrado el mayor repunte (5,3%) y es el que más aporta a la variación del IPC.

La subida de los precios del tabaco, ocurrida en julio del año pasado, ha colocado el grupo de *tabaco y bebidas alcohólicas* en el segundo lugar del grupo de los más inflacionistas, al ser su crecimiento del 4,9%.

El grupo de alimentos y bebidas no alcohólicas registra una tasa interanual del 3,3%, tres décimas menos que en junio. Destaca la subida de *aceites y grasas*. Aporta siete décimas a la tasa de variación del índice general de precios de consumo.

Inflació. Comparativa Balears – Espanya

Inflación. Comparativa Baleares - España

El grup de l'*habitatge* aporta un 0,4% a l'IPC de juliol amb una taxa interanual del 3,4%. L'increment en el cost d'adquisició de l'habitatge influeix en l'evolució del preu pactat en els nous contractes de lloguer. En el cas de renovació de contractes, la incidència de l'evolució del mercat immobiliari és menor quan s'acostuma a estipular la revisió del preu en funció de l'IPC general. Com a conseqüència, la taxa de renovació en el cost del lloguer de l'habitatge se situa en 4,5%, taxa superior a la de l'IPC general però inferior a la del preu de l'habitatge.

La taxa d'*hotels, cafeteries i restaurants* augmenta tres desenes respecte a juny i arriba a un 4,5% interanual.

Els preus varen baixar en oci i cultura (-1,5%) i comunicacions (-0,3%).

Segons l'anàlisi del gràfic, l'índex general de l'IPC de Balears al juliol se situa per sobre de l'índex general d'Espanya, situació que no s'esdevenia des de febrer. La tendència alcista dels preus dels carburants afecta de manera especial les Balears per l'encariment del transport.

El grupo de la *vivienda* aporta un 0,4% al IPC de julio con una tasa interanual del 3,4%. El incremento en el coste de adquisición de la vivienda influye en la evolución del precio pactado en los nuevos contratos de alquiler. En el caso de renovación de contratos, la incidencia de la evolución del mercado inmobiliario es menor en cuanto se acostumbra a estipular la revisión del precio en función del IPC general. Como consecuencia, la tasa de renovación en el coste del alquiler de la vivienda se sitúa en 4,5%, tasa superior a la del IPC general pero inferior a la del precio de la vivienda.

La tasa de *hoteles, cafeterías y restaurantes* aumenta tres décimas respecto a junio y alcanza un 4,5% interanual.

Los precios bajaron en ocio y cultura (-1,5%) y comunicaciones (-0,3%).

Según el análisis del gráfico, el índice general del IPC de Baleares en julio se sitúa por encima del índice general de España, situación que no ocurría desde febrero. La tendencia alcista de los precios de los carburantes afecta de manera especial a Baleares por el encarecimiento del transporte.

4.7. Ocupació			Empleo			
Mercat de treball			Mercado de trabajo			
	Darrera dada Último dato			Cicle-tendència Ciclo-tendencia T ^t _{t-k} (%)		
Població activa ¹	jn	464.868		→	1,4	Población activa ¹
	jn	372.963		→	1,2	
	jn	35.955		↗	2,6	
	jn	55.443		→	1,8	
Ocupats (afiliats a la SS) ²	jn	442.731		→	1,1	Ocupados (afiliados a la SS) ²
	jn	354.466		→	0,9	
	jn	34.751		↗	2,4	
	jn	53.007		→	1,4	
Assalariats	jn	348.824		→	1,1	Asalariados
Autònoms	jn	93.907		→	0,9	Autónomos
Aturats registrats	jn	22.137		↗	5,8	Parados registrados
	jn	18.497		↗	5,6	
	jn	1.204		↗	5,4	
	jn	2.436		↗	6,8	
Taxa d'atur registrat (var%)	jn	5,2		→	0,4	Tasa de paro registrado (var%)
	jn	5,4		→	0,0	
	jn	3,7		→	0,5	
	jn	5,1		→	1,0	
Contractes per temps indefinit	jn	3.075		↗	8,1	Contratos por tiempo indefinido
...a temps complet	jn	1.759		→	1,2	...a tiempo completo
	jn	1.576		↗	5,9	
	jn	78		↘	-21,8	
	jn	105		↘	-20,4	
...a temps parcial	jn	462		→	1,0	...a tiempo parcial
	jn	414		↗	5,0	
	jn	28		↘	-20,1	
	jn	20		↘	-18,1	
...fixos discontinus	jn	854		↗	26,5	...fijos discontinuos
	jn	704		↗	61,2	
	jn	44		↘	-10,3	
	jn	106		↘	-41,9	

Fonts: TTSS, SOIB i INE

1. Suma dels dos epígrafs següents

2. Afiliats als règims generals, d'autònoms, especial agrari i de la llar de la Seguretat Social i als règims especials de la mar.

No inclou afiliats a MUFACE, ISFAS ni règims especials menors de la Seguretat Social.

Fuentes: TTSS, SOIB y INE

1. Suma de los dos epígrafes siguientes

2. Afiliados a los regímenes generales, de autónomos, especial agrario y del hogar de la Seguridad Social y al régimen especial del mar. No incluye afiliados a MUFACE, ISFAS ni regímenes especiales menores de la Seguridad Social.

La població activa durant el mes de juny continua amb tendència estable (1,4%), fruit de l'augment en el nombre d'ocupats afiliats a la Seguretat Social (1,1%) i de desocupats registrats (5,8%).

No obstant això, encara és superior la taxa de creixement de la població activa respecte a l'afiliació, cosa que fa que la taxa d'atur sigui un 0,4% superior a l'aconseguida el mateix mes de l'any passat. Arriba a un 5,2% enfront del 8,6% de mitjana espanyola.

Per illes, Menorca experimenta el major augment de població activa (2,6%).

Al juny el nombre d'ocupats va ser superior en 4.850 persones al del mateix mes de 2003. Així, l'increment en l'ocupació en termes absoluts s'ha triplicat en comparació amb el juny de 2003, quan la variació en el nombre d'ocupats va ser de 1.450.

El major creixement en l'ocupació ha permès també alentir l'augment en la xifra de desocupats registrats. Entre juny de 2002 i de 2003 es va incrementar en 2.725 persones, mentre que al juny de 2004 l'augment ha estat de 1.411.

Per sectors, el sector primari, amb 9.788 ocupats, registra una disminució del 3,7% interanual; la indústria, amb 31.956 afiliats, disminueix un 1,4%; el sector de la construcció, amb el mateix percentatge de disminució que la indústria (1,4%), se situa en 56.178 treballadors. El sector serveis, amb 344.809 persones, experimenta un augment de l'1,9%.

Continua la tendència positiva de l'augment dels contractes per temps indefinit (8,1%). Es registren descensos a Menorca i a les Pitiüses en el nombre de contractes tant a temps complet com parcial i fixos discontinus. Mallorca registra dades positives en els tres tipus de contractes, especialment en els fixos discontinus (61,2%).

La población activa durante el mes de junio continúa con tendencia estable (1,4%), fruto del aumento en el número de ocupados afiliados a la Seguridad Social (1,1%) y de parados registrados (5,8%).

Continúa sin embargo siendo superior la tasa de crecimiento de la población activa respecto a la afiliación, haciendo que la tasa de paro sea un 0,4% superior a la conseguida el mismo mes del año pasado. Alcanza un 5,2% frente al 8,6% de media española.

Por islas, Menorca experimenta el mayor aumento de población activa (2,6%).

En junio el número de ocupados fue superior en 4.850 personas al del mismo mes de 2003. Así, el incremento en la ocupación en términos absolutos se ha triplicado en comparación con junio de 2003, cuando la variación en el número de ocupados fue de 1.450.

El mayor crecimiento en la ocupación ha permitido también ralentizar el aumento en la cifra de parados registrados. Entre junio de 2002 y de 2003 se incrementó en 2.725 personas, mientras que en junio de 2004 el aumento ha sido de 1.411.

Por sectores, el sector primario, con 9.788 ocupados, registra una disminución del 3,7% interanual; la industria, con 31.956 afiliados, disminuye un 1,4%; el sector de la construcción, con el mismo porcentaje de disminución que la industria (1,4%), se sitúa en 56.178 trabajadores. El sector servicios, con 344.809 personas, experimenta un aumento del 1,9%.

Continúa la tendencia positiva del aumento de los contratos por tiempo indefinido (8,1%). Se registran descensos en Menorca y en las Pitiusas en el número de contratos tanto a tiempo completo como parcial y fijos discontinuos. Mallorca registra datos positivos en los tres tipos de contratos, especialmente en los fijos discontinuos (61,2%).

4.8. Costs laborals					Costes laborales				
Cost i jornada laboral					Coste y jornada laboral				
		Darrera dada/Último dato		Var(%)	Cicle- tendència Ciclo- tendencia T_{t-k}^t (%)				
Cost laboral per hora efectiva, €	1T	12,9	↗	8,4	↗	7,7	Coste laboral por hora efectiva, €		
Cost salarial total per hora, €	1T	9,4	↗	7,3	↗	7,4	Coste salarial total por hora, €		
Altres costs per hora, €	1T	3,5	↗	11,7	↗	8,7	Otros costes por hora, €		
Cost total per assalariat i mes, €	1T	1.833,8	↗	5,5	↗	5,2	Coste total por asalariado y mes €		
Cost salarial ordinari per assalariat i mes, €	1T	1.240,2	↗	4,6	↗	4,3	Coste salarial ordinario por asalariado y mes, €		
Hores pactades per assalariat/mes	1T	157,6	→	-1,4	→	-0,7	Horas pactadas por asalariado/mes		
Hores pagades per assalariat/mes	1T	158,1	→	-1,4	→	-1,0	Horas pagadas por asalariado/mes		
Hores efectives per assalariat /mes	1T	142,3	↘	-2,7	↘	-2,4	Horas efectivas por asalariado/mes		
Total hores efectives per sector €							Total hores efectives por sector €		
Construcció	1T	152,1	↘	-2,7	→	1,8	Construcción		
Indústria i energia	1T	149,1	↘	-2,2	→	-0,8	Industria y energia		
Serveis	1T	139,5	↘	-2,6	→	-1,4	Servicios		

Font: INE

Fuente: INE

Les Illes Balears és una de les comunitats autònomes on es varen registrar els majors increments del cost laboral total per treballador i mes, un 5,5% més respecte del mateix període de l'any anterior, el qual es va situar en els 1.833,83 euros.

Els costos laborals per hora de treball efectiva varen augmentar un 8,4%. aquest creixement major en 2,9 punts respecte del creixement del cost laboral es deu a la reducció en el nombre d'hores de treball efectives del 2,7%.

Per sectors, l'increment en els costos laborals per hora efectiva es concentra en els serveis, amb un creixement del 8,4% del cost per hora efectiva, i en la construcció (8,3%). Augmenta també en el sector de la indústria (6,1%).

En relació amb les hores efectives per assalariat, s'han registrat descensos en tots els sectors econòmics, entre els quals destaquen els serveis i la construcció amb -2,6% i -2,7%, respectivament. Aquests descensos, que contrasten amb les taxes de variació del cost per treballador, són deguts a un important augment de l'ocupació a temps parcial respecte al mateix trimestre de l'any anterior.

Las Illes Balears es una de las comunidades autónomas donde se registraron los mayores incrementos del coste laboral total por trabajador y mes, un 5,5% más respecto del mismo periodo del año anterior, situándose en los 1.833,83 euros.

Los costes laborales por hora de trabajo efectiva aumentaron un 8,4%. Este crecimiento mayor en 2,9 puntos respecto del crecimiento del coste laboral se debe a la reducción en el número de horas de trabajo efectivas del 2,7%.

Por sectores, el incremento en los costes laborales por hora efectiva se concentra en los servicios, con un crecimiento del 8,4% del coste por hora efectiva, y en la construcción (8,3%). Aumenta también en el sector de la industria (6,1%).

En relación a las horas efectivas por asalariado, se han registrado descensos en todos los sectores económicos, destacando los servicios y la construcción con -2,6% y -2,7%, respectivamente. Estos descensos, que contrastan con las tasas de variación del coste por trabajador, son debidas a un importante aumento del empleo a tiempo parcial respecto al mismo trimestre del año anterior.

**Conjuntura econòmica de les Illes Balears,
Setembre 2004**

**Coyuntura económica de las Islas Baleares,
Septiembre 2004**

Realització/ Realización:
Elena Arbona Colom
Amelia Cabellos Barreiro
Patricia Tous Prieto
Mercedes Villalonga Ruíz

Coordinació/Coordinación:
Alejandro Valdivia Schneider
Maria Marquès Caldentey,
Directora General d'Economia

Direcció General d'Economía
Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
GOVERN DE LES ILLES BALEARS

C/ Palau Reial, 17
07001-Palma
Illes Balears (Spain)

Tel. +34.971.176.072
Fax +34.971.176.074
E-mail: informa@dgeconomia.caib.es

